

Національний університет
водного господарства

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Л.П. Гомон

**Ціноутворення та інвесторська
кошторисна документація будівництва**

Навчальний посібник

Для студентів напрямку підготовки
7.092101, 8.092101 “Будівництво”

Рівне 2011

Національний університет

УДК 69.003(075)

ББК 65.9(2)31 я 7

Г 64

*Затверджено вченою радою Національного університету
водного господарства та природокористування.
(Протокол № 2 від 30.12. 2010 р.)*

Рецензенти:

Ткачук М.М., доктор технічних наук, професор Національного університету водного господарства та природокористування, м. Рівне;

Ольховик О.І., кандидат технічних наук, доцент Національного університету водного господарства та природокористування, м. Рівне;

Лінянін В.А., кандидат технічних наук, доцент Національного університету водного господарства та природокористування, м. Рівне.

Л.П. Гомон

Г64 Ціноутворення та інвесторська кошторисна документація будівництва. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2011. – 200 с.

Навчальний посібник містить основи ціноутворення в будівництві, види і правила складання кошторисної документації, порядок розрахунку договірних цін в промисловому, цивільному, міському будівництві та господарстві.

Посібник призначено для студентів підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, магістр напряму “Будівництво” всіх форм навчання.

УДК 69.003(075)

ББК 65.9(2)31 я 7

© Гомон Л.П., 2011

© Національний університет водного господарства та природокористування, 2011

ЗМІСТ

	Передмова	4
1.	Основи ціноутворення в будівництві	5
1.1.	Система ціноутворення в будівництві	5
1.2.	Елементи будівництва	8
1.3.	Порядок складання кошторисної документації	9
1.4.	Види інвесторської кошторисної документації	10
1.5.	Склад інвесторської кошторисної документації	11
1.6.	Порядок складання локальних кошторисів	12
1.6.1.	Прямі витрати	12
1.6.2.	Загальновиробничі витрати	15
1.6.3.	Групування робіт у складі локальних кошторисів	17
1.6.4.	Зворотні суми	18
1.7.	Порядок складання об'єктних кошторисів	19
1.8.	Порядок складання зведених кошторисних розрахунків вартості будівництва	20
1.9.	Загальні правила оформлення інвесторської кошторисної документації	29
2.	Правила визначення вартості будівництва	30
2.1.	Кошторисна вартість будівництва	30
2.2.	Ціна тендерної пропозиції	32
2.3.	Узгодження договірних цін	33
3.	Приклад складання кошторисної документації об'єкту будівництва	37
3.1.	Описання об'єкту будівництва	37
3.2.	Визначення основних об'ємів робіт	38
3.3.	Складання інвесторської кошторисної документації	41
3.3.1.	Складання локального кошторису	41
3.3.2.	Складання об'єктного кошторису	45
3.3.3.	Складання зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва	45
3.3.4.	Складання договірної ціни	48
4.	Зразок розробки кошторисної документації	49
	Література	81

Передмова

Розвиток ринкових відносин в Україні підвищив роль інвестиційної діяльності. Одним з головних учасників цієї діяльності поряд з інвесторами, службами замовника є будівельні та проектні організації. В зв'язку з цим зростають вимоги до рівня підготовки майбутніх спеціалістів будівельної галузі.

Навчальний посібник містить основи ціноутворення в будівництві, види і правила складання кошторисної документації, порядок розрахунку договірних цін, висвітлює розробку кошторисної документації на стадії проектування об'єкту будівництва. В роботі описана методика складання локального кошторису з розрахунком одиничної вартості, а також об'єктного кошторису та зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва з використанням чинної нормативної бази.

У посібнику подано порядок складання інвесторської кошторисної документації, характеристику всіх видів кошторисів, описання складових прямих та супутніх витрат і надано приклади розрахунків інвесторської кошторисної документації на об'єкт.

Посібник призначено для виконання курсових, розрахункових робіт зі складання кошторисної документації, для проведення практичних занять в аудиторії, самостійної роботи студентів над вирішенням типових задач діяльності будівельних організацій з визначення кошторисної вартості виконання робіт.

Навчальний посібник призначено для студентів всіх будівельних спеціальностей, які навчаються за напрямом “Будівництво” будь-якої форми навчання.

1. Основи ціноутворення в будівництві

1.1. Система ціноутворення в будівництві

Система ціноутворення в будівництві містить у собі кошторисні нормативи, правила визначення вартості будівництва і складання інвесторської кошторисної документації.

Основним державним нормативним документом відносно визначення вартості у будівництві, виданим Державним комітетом України з будівництва та архітектури, є ДБН Д.1.1-1-2000 **“Правила визначення вартості будівництва”**.

Кошторисні нормативи - це узагальнена назва комплексу кошторисних норм, що об'єднуються в окремі збірники. Разом з правилами і положеннями, що містять у собі необхідні вимоги, вони служать для визначення вартості будівництва.

Інвесторська кошторисна документація – це сукупність кошторисів (локальних, об'єктних та зведених кошторисних розрахунків), відомостей кошторисної вартості пускових комплексів, черг будівництва, зведених витрат, пояснювальних записок до них та відомостей ресурсів, складених на стадії розроблення проектної документації.

В посібнику наведено склад та види інвесторської кошторисної документації, розглядається порядок складання локальних та об'єктних кошторисів, а також зведених кошторисних розрахунків вартості будівництва.

Теоретичний матеріал доповнюється прикладом складання кошторисної документації для будівництва, а також додатками:

- усередненими показниками для визначення вартості людино-години за розрядами робіт у будівництві;
- усередненими показниками для визначення загальновиборничих витрат;
- усередненими показниками для визначення ліміту коштів на титульні тимчасові будівлі та споруди;
- усередненими показниками для визначення ліміту коштів на додаткові витрати при виконанні будівельно-монтажних робіт у зимовий період;
- поділ території України за температурними зонами;

- усередненими показниками для визначення розміру кошторисного прибутку;
- усередненими показниками для визначення розміру адміністративних витрат;
- усередненими показниками розміру коштів на покриття ризику всіх учасників будівництва для врахування в інвесторській кошторисній документації.

Система ціноутворення в будівництві базується на нормативно-розрахункових показниках і поточних цінах трудових та матеріально-технічних ресурсів

Нормативним показниками є ресурсні елементні кошторисні норми.

До елементарних кошторисних елементів належать:

- ресурсні елементні кошторисні норми на будівельні роботи (РЕКН) ДБН Д.2.2-99.
- ресурсні елементні кошторисні норми на монтаж устаткування (РЕКНМУ) ДБН Д.2.3-99.
- ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи (РЕКНр) ДБН Д.2.4-2000.
- ресурсні елементні кошторисні норми на реставраційно-ремонтні роботи (РЕКНрв) ДБН Д.2.5-2001.
- ресурсні елементні кошторисні норми на пусконаладжувальні роботи (РЕКНпн) ДБН Д.2.6-2000.
- ресурсні кошторисні норми експлуатації будівельних машин і механізмів (РКНЕМ) ДБН Д.2.7-2000.

Укрупнені кошторисні нормативи (УРКН):

- на будівлі та споруди загалом;
- на частини будівель та споруд, конструкцій та види робіт.

На підставі цих норм і поточних цін на трудові та матеріально-технічні ресурси визначають прямі витрати вартості будівництва.

Решта витрат, які враховуються у вартості будівництва визначаються не за нормами, а розрахунково. До таких витрат належать:

- 1) загальновиробничі витрати;
- 2) кошти на зведення та розбирання титульних тимчасових будівель та споруд;
- 3) додаткові витрати при виконанні будівельно-монтажних робіт в зимовий період;

- 4) додаткові витрати при виконанні будівельно-монтажних робіт в літній період просто неба при температурі зовнішнього повітря понад 27 С;
- 5) інші витрати замовника і підрядних будівельно-монтажних робіт пов'язаних із здійсненням будівництва;
- 6) витрати на утримання служби замовника і авторський нагляд;
- 7) підготовка експлуатаційних кадрів;
- 8) проектні та вишукувальні роботи;
- 9) кошторисний прибуток;
- 10)кошти на покриття адміністративних витрат БМР;
- 11)кошти на покриття ризику всіх учасників будівництва;
- 12)кошти на покриття додаткових витрат пов'язаних з інфляційними процесами.

Кошторисна вартість будівництва підприємств, будівель і споруд – це прогнозована вартість будівельної продукції, яка складається з наступних елементів:(1)

$$V_{кошт} = V_{буд} + V_{монт} + V_{уст} + V_{інш} \quad (1)$$

$V_{буд}$ - вартість будівельних робіт, грн.;

$V_{монт}$ - вартість роботи з монтажу технічного обладнання та устаткування, грн.;

$V_{уст}$ - витрати на придбання основних і додаткових технологічних устаткувань, грн;

$V_{інш}$ - інші витрати (утримання служби замовника і авторський нагляд, підготовка експлуатаційних кадрів, проектні та вишукувальні роботи), грн.

Це відповідає групуванню робіт зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва.

В практиці будівельної справи будівельні та монтажні роботи об'єднують в загальний показник кошторисна вартість будівельно-монтажних робіт. *Кошторисна вартість БМР це є сума прямих та загальновиробничих витрат.*

$$V_{бмр} = ПВ + ЗВВ \quad (2)$$

$V_{бмр}$ - кошторисна вартість будівельно-монтажних робіт, грн;

$ПВ$ - прями витрати, грн;

$ЗВВ$ – загальновиробничі витрати, грн.

Прямі витрати враховують: заробітну плату робітників, вартість експлуатації будівельних машин та механізмів, а також вартість матеріалів, виробів та конструкцій.

Загальновиробничі витрати (ЗВВ) включають три блоки витрат:

- заробітну плату працівників (ІТП);
- відрахування на соціальні заходи згідно із законодавством;
- решта статей загально виробничих витрат (витрати на управління та обслуговування будівельного виробництва, витрати на організацію робіт на будівельному майданчику та створення загальних умов будівельного виробництва).

Визначення прямих та загальновиробничих витрат БМР за видами робіт здійснюється при складанні локальних кошторисів.

1.2. Елементи будівництва

Форми кошторисної документації дозволяють складати її в певній послідовності, поступово переходячи від дрібних до більш великих елементів будівництва: *об'єкт* → *пусковий комплекс* → *черга будівництва* → *будівництво*.

Об'єктом будівництва є кожна відокремлена будівля (виробничий корпус, цех, склад і т.д.) або споруда (міст, тунель) з усіма улаштуваннями, устаткуванням, меблями, інвентарем, а також за необхідності з прилягаючими до неї інженерних мереж.

На будівництво об'єкта має складатися окремий проект і кошторис. При будівництві підприємств, виробничих або житлово - цивільних комплексів, окремими об'єктами, що входять до складу будови є зовнішні мережі з обслуговуючими та допоміжними спорудами до них. Якщо на будівельному майданчику за проектом зводиться лише один об'єкт основного призначення, без будівництва підсобних та допоміжних об'єктів, то поняття об'єкта будівництва збігається з будовою.

Пусковим комплексом є сукупність об'єктів основного, виробничого, допоміжного та обслуговуючого призначення, енергетичного, транспортного та складського господарств, зв'язку, інженерних комунікацій, очисних споруд, благоустрою, що є частиною будови або її черги. Введення пускового комплексу забезпечує випуск продукції або надання послуг в обсязі

передбаченому проектною документацією для даного пускового комплексу.

Чергою будівництва є: визначена проектною організацією сукупність об'єктів виробничого призначення, введення в дію яких забезпечує випуск продукції або надання послуг та безпечну експлуатацію цих об'єктів. Вона може складатися з одного або кількох пускових комплексів.

Будова – це сукупність будівель та споруд різного призначення, будівництво яких здійснюється, як правило, за єдиною проектно – кошторисною документацією, яку у встановленому порядку затверджують окремим титулом будови.

1.3. Порядок складання кошторисної документації

Підготовка вихідних даних для складання кошторисної вартості будівництва.

1. Складання локальних та об'єктних кошторисів для підготовки території під будівництво (глава 1 ЗКР).

2. Складання локальних та об'єктних кошторисів основних об'єктів будівництва (глава 2 ЗКР).

Складання локальних кошторисів:

- на загально-будівельні роботи;
- на внутрішні санітарно-технічні роботи;
- на внутрішні електромонтажні роботи;
- на внутрішні слабострумні роботи;
- на придбання та монтаж технологічного обладнання.

3. Складання об'єктних кошторисів.

4. Складання локальних та об'єктних кошторисів на спорудження допоміжних об'єктів будівництва (глави 3-7 ЗКР):

- підсобного та обслуговуючого призначення (глава 3 ЗКР);
- енергетичного господарства (глава 4 ЗКР);
- транспортного господарства і зв'язку (глава 5 ЗКР);
- зовнішні мережі та споруди (глава 6 ЗКР);
- благоустрій та озеленення (глава 7 ЗКР).

5. Складання зведеного кошторисного розрахунку (ЗКР) вартості будівництва, куди входять глави 1-7, а також:

- тимчасові будівлі та споруди (глава 8 ЗКР);

- інші роботи та витрати (глава 9 ЗКР);
- утримання служби замовника та авторський нагляд (глава 10 ЗКР);
- підготовка експлуатаційних кадрів (глава 11 ЗКР);
- проектні та вишукувальні роботи (глава 12 ЗКР);
- 6. Визначення кошторисного прибутку (П);
- 7. Визначення коштів на покриття адміністративних витрат будівельних організацій (А);
- 8. Визначення коштів на покриття ризику всіх учасників будівництва (Р);
- 9. Визначення коштів на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами (І);
- 10. Податки, збори, обов'язкові платежі, встановлені чинним законодавством і не враховані складовими вартості будівництва (З).
- 11. Разом по зведеному кошторисному розрахунку (глави 1-12+П+А+Р+І+З).
- 12. Нараховується податок на додану вартість.
- 13. Всього по зведеному кошторисному розрахунку.

1.4. Види інвесторської кошторисної документації

Для визначення кошторисної вартості будівництва складається інвесторська кошторисна документація таких видів:

- *локальні кошториси*, які є *первинними кошторисними документами* і складаються на окремі види робіт і витрат на будівлі та споруди або загально-майданчикові роботи на підставі обсягів або об'ємів визначених при розробленні робочої документації, робочих креслень;
- *об'єктні кошториси* об'єднують дані з локальних кошторисів на об'єкт в цілому;
- *зведені кошторисні розрахунки вартості будівництва*, підприємств, будівель та споруд складають на основі об'єктних кошторисів, об'єктних кошторисних розрахунків та кошторисних розрахунків на окремі види витрат;
- *зведення витрат* – це кошторисний документ, що поєднує зведені кошторисні розрахунки вартості будівництва. Зведення витрат складається у випадку, коли одночасно з будівництвом

виробничих об'єктів передбачається будівництво об'єктів житлово-цивільного призначення або бази будівельної продукції.

1.5. Склад інвесторської кошторисної документації (ІКД)

Склад інвесторської кошторисної документації визначається залежно від стадійності розробки проектно-кошторисної документації та технічної складності об'єкта.

У складі проекту розробляється:

- зведення витрат (за необхідності);
- зведені кошторисні розрахунки вартості будівництва;
- об'єктні та локальні кошторисні розрахунки;
- кошторисні розрахунки на окремі види витрат;
- кошториси на проектні та вишукувальні роботи.

У складі робочого проекту розробляється:

- зведення витрат (за необхідності);
- зведений кошторисний розрахунок вартості будівництва;
- об'єктні та локальні кошториси;
- відомості ресурсів до локальних кошторисів;
- кошторисні розрахунки на окремі види витрат;
- кошториси на проектні та вишукувальні роботи.

В складі робочої документації розробляється:

- об'єктні та локальні кошториси;
- відомості ресурсів до локальних кошторисів.

До інвесторської кошторисної документації в складі проекту додається пояснювальна записка, в якій зазначають:

- посилання на район, де розташоване будівництво;
- відомості про те, з якого року введено норми і ціни, в яких складено інвесторську кошторисну документацію;
- обґрунтування для складання розрахунків інших витрат;
- розміри кошторисного прибутку;
- посилання на документи, відповідно до яких розробляється інвесторська кошторисна документація.

1.6. Порядок складання локальних кошторисів

Локальні кошториси складаються у поточному рівні цін на трудові і матеріально-технічні ресурси за формами наведеними в додатках Д та Е. Відомості ресурсів до локальних кошторисів складаються за формами наведеними в додатку Ж.

При складанні локальних кошторисів застосовуються:

- Ресурсні елементні кошторисні норми України;
- Вказівки щодо застосування ресурсних елементних кошторисних норм;
- Ресурсні кошторисні норми експлуатації будівельних машин і механізмів;
- Поточні ціни на матеріали, вироби і конструкції;
- Поточні ціни машино-години;
- Поточна вартість людино-години відповідного розряду робіт;
- Поточні ціни на перевезення вантажів для будівництва;
- Правила визначення загальновиробничих та адміністративних витрат.

Локальні кошториси містять прямі та загальновиробничі витрати.

$$V_{БМР} = ПВ + ЗВВ \quad (3)$$

$V_{БМР}$ - кошторисна вартість будівельно-монтажних робіт, грн;

$ПВ$ - прямі витрати, грн;

$ЗВВ$ – загальновиробничі витрати, грн.

1.6.1. Прямі витрати враховують:

- заробітну плату робітників;
- вартість експлуатації машин і механізмів.
- вартість матеріалів, виробів і конструкцій;

$$ПВ = ЗП_{р.б.} + V_{мех}^{експ} + V_{мат}^{кошт} \quad (4)$$

$ПВ$ - прямі витрати, грн.;

$ЗП_{р.б.}$ - заробітна плата робітників-будівельників, грн.;

$V_{мех}^{експ}$ - вартість експлуатації машин і механізмів, грн.;

$V_{мат}^{кошт}$ - вартість матеріалів, виробів і конструкцій.

Прямі витрати визначаються шляхом множення визначеної за РЕКН (ДБН) трудомісткості і матеріально-технологічних ресурсів, необхідних для виконання обсягів робіт обчислених за робочими кресленнями на відповідні поточні ціни цих ресурсів.

Поточні ціни на трудові і матеріально-технологічні ресурси в інвесторській документації приймаються за вихідними даними замовника або за його дорученням з інших джерел.

Кошторисна заробітна плата, що знаходиться в прямих витратах в локальних кошторисах розраховується окремо для робітників-будівельників, робітників зайнятих на керуванні машин, робітників зайнятих на керуванні автотранспортних засобів при перевезення ґрунту та будівельного сміття.

$$ЗП_{р.б.} = B_{люд-год}^{розр} \times T_{р.б.} \quad (5)$$

$ЗП_{р.б.}$ - заробітна плата робітників-будівельників, грн.;

$B_{люд-год}^{розр}$ - вартість 1 люд-год згідно роряду, грн./люд-год; [1, додаток 1];

$T_{р.б.}^{н.р.}$ - нормативно розрахункова трудомісткість робітників-будівельників, люд-год.

Кошторисна вартість експлуатації машин і механізмів в прямих витратах визначається виходячи з нормативного часу їх роботи, необхідного для виконання встановленого обсягу БМР , вартості експлуатації будівельних машин і механізмів за одиницю часу в поточних цінах.

Вартість 1 маш.-год. враховує:

- 1) заробітну плату машиністів;
- 2) амортизаційні відрахування на повне відновлення будівельних машин;
- 3) витрати матеріальних ресурсів;
- 4) вартість електроенергії, паливно – мастильних матеріалів, непрямі витрати.

$$B_{мех}^{експ} = B_{маш-год}^{мех} \times T_{мех}^{н.р.} \quad (6)$$

$B_{мех}^{експ}$ - вартість експлуатації машин і механізмів, грн.;

$B_{маш-год}^{мех}$ - вартість експлуатації 1 маш-год машин і механізмів, грн./маш-год.;

$T_{мех}^{н.р.}$ - нормативно-розрахунковий час роботи механізму, маш-год.

Кошторисна вартість будівельних матеріалів, виробів та конструкцій в прямих витратах визначається на підставі нормативної потреби в них, розрахованої виходячи з обсягів робіт передбаченими робочими кресленнями та відповідних поточних цін.

$$B_{mat}^{кошт} = B_{од.мат.}^{кошт} \times K \quad (7)$$

$B_{mat}^{кошт}$ - вартість матеріалів, виробів і конструкцій, грн.;

$B_{од.мат.}^{кошт.}$ - вартість одиниці матеріалів, виробів і конструкцій, грн./одиницю;

K - кількість матеріалів, виробів і конструкцій.

Поточні ціни на матеріальні ресурси щодо будов, будівництва яких здійснюється за рахунок бюджетних коштів або коштів підприємств, установ державної власності, як правило, приймається за рівнем, що склався в регіоні за цінами виробників.

Поточні ціни на матеріали враховують такі елементи вартості:

- 1) відпускну ціну
- 2) вартість тари, упаковки та реквізиту;
- 3) вартість транспортування і вантажних робіт;
- 4) заготівельно – складські витрати.

Якщо відпускну ціни на матеріальні ресурси не враховують їхньої доставки на склад, в локальних кошторисах при визначенні вартості матеріалу враховуються витрати на транспортування. Витрати на доставку матеріальних ресурсів обчислюються калькуляційним методом або за середніх витрат на 1т відповідного будівельного вантажу за середньою відстанню перевезень.

В складі кошторисної вартості матеріальних ресурсів враховуються заготівельно-складські витрати, які покривають витрати будівельних організацій на утримання заготівельних служб, матеріальних базових складів, а також витрати пов'язані з витратами, які важко усуваються і псування матеріалів при їх транспортуванні та зберіганні на складах. Ці витрати розраховуються за відсотком рекомендованим Держбудом.

Кошторисна заробітна плата визначається як сума заробітної плати робітників-будівельників, заробітної плати робітників при

експлуатації машин та механізмів, а також заробітної плати працівників в складі загальновиробничих витрат (інженерно-технічних працівників).

Кошторисна трудомісткість визначається як сума трудомісткостей робітників-будівельників, трудомісткості робітників при експлуатації машин та механізмів, а також трудомісткості працівників за роботами в складі загальновиробничих витрат (інженерно-технічних працівників).

1.6.2. Загальновиробничі витрати визначаються за відповідним порядком та підсумком прямих витрат при формуванні кошторису:

- 1) за розділами – в кожному розділі та в цілому за кошторисом;
- 2) без розділення та розділу в цілому за кошторисом.

Для розрахунку загальновиробничих витрат (ЗВВ) їхні статті групують на III блоки:

- I. Кошти на заробітну плату працівників;
- II. Відрахування на соціальні заходи згідно із законодавством;
- III. Кошти на покриття решти статей загальновиробничих витрат.

Порядок визначення загальновиробничих витрат

Кошти на заробітну плату працівників розраховується виходячи з трудовитрат, що передбачені в прямих витратах: робітників-будівельників та робітників, що обслуговують машини та механізми.

У інвесторських кошторисах трудовитрати працівників визначаються за формулою:

$$T_{ЗВВ} = T_{ПВ} \times K \quad (8)$$

$T_{ЗВВ}$ - трудовитрати працівників у ЗВВ, люд-год;

$T_{ПВ}$ - нормативно-розрахункова кошторисна трудомісткість робіт, що передбачаються в прямих витратах, яка враховує трудовитрати робітників, зайнятих на будівельно-монтажних роботах і на керуванні та обслуговуванні будівельних машин та механізмів, люд-год;

K - усереднений коефіцієнт переходу від нормативно-розрахункової кошторисної трудомісткості робіт, що передбачаються в прямих витратах, до трудовитрат працівників у

ЗВВ, приймається в розмірах рекомендованих Мінрегіонбудом України. [1, додаток 3].

При визначенні коштів на заробітну плату на стадії складання інвесторського кошторису вартість людино-години приймається в розмірі, рекомендованому Мінрегіонбудом України для будівництва, за **сьомим** нормативним розрядом на виконання робіт. [1, додаток 1].

$$ЗП_{ЗВВ} = T_{ЗВВ} \times B_{люд-год}^{роз} \quad (9)$$

$ЗП_{ЗВВ}$ - заробітна плата працівників, яка враховується у ЗВВ, грн.;

$T_{ЗВВ}$ - трудовитрати працівників у ЗВВ, люд-год;

$B_{люд-год}^{роз}$ - вартість людино-години приймається в розмірі, рекомендованому Мінрегіонбудом України для будівництва, за **сьомим** нормативним розрядом на виконання робіт, грн./люд-год.

Відрахування на соціальні заходи згідно із законодавством визначаються виходячи з норм, установлених законодавством, і кошторисної заробітної плати.

$$B_{с.з.} = ЗП_{кош} \times K_{с.з.} = (ЗП_{р.б.} + ЗП_{маш} + ЗП_{ЗВВ}) \times K_{с.з.} \quad (10)$$

$B_{с.з.}$ - відрахування на соціальні заходи згідно із законодавством, грн.;

$ЗП_{кош}$ - кошторисна заробітна плата визначається як сума заробітної плати робітників (зайнятих на будівельно-монтажних роботах і на керуванні та обслуговуванні будівельних машин та механізмів) і працівників у ЗВВ.

$ЗП_{р.б.}$ - заробітна плата робітників, зайнятих на будівельно-монтажних роботах, грн.;

$ЗП_{маш}$ - заробітна плата робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні будівельних машин та механізмів, грн.;

$ЗП_{ЗВВ}$ - заробітна плата працівників у ЗВВ, грн.

$K_{с.з.}$ - коефіцієнт, обчислений виходячи з суми встановлених законодавством нормативів відрахувань на соціальні заходи, крім сплати тимчасової непрацездатності за перші п'ять днів. Станом з 1.01.2010 р. відрахування на соціальні заходи складають 38,918%.

Решта статей загальновиборничих витрат на стадії складання інвесторської кошторисної документації розраховується виходячи з нормативно-розрахункової кошторисної трудомісткості робіт, що передбачаються в прямих витратах та усереднених показників для визначення коштів на покриття решти статей загальновиборничих витрат, обчислених в грошовому виразі на людино-годину зазначеної трудомісткості.

Ці показники надаються Мінрегіонбудом України. [1, додаток 3].

Кошти на покриття решти статей загальновиборничих витрат визначаються за формулою:

$$K_{р.ЗВВ} = T_{ЛВ} \times П \quad (11)$$

$K_{р.ЗВВ}$ - кошти на покриття решти статей ЗВВ, грн.;

$T_{ЛВ}$ - нормативно-розрахункова кошторисна трудомісткість робіт, що передбачаються в прямих витратах, яка враховує трудовитрати робітників, зайнятих на будівельно-монтажних роботах і на керуванні та обслуговуванні будівельних машин та механізмів, люд-год;

$П$ - усереднений показник для визначення коштів на покриття решти статей ЗВВ, грн. / люд-год. [1, додаток 3].

Усереднені показники, що рекомендуються Мінрегіонбудом України для визначення трудовитрат працівників, кошти на заробітну плату яких враховуються в ЗВВ, і коштів на покриття решти статей ЗВВ призначені для здійснення будівництва підрядним способом.

При здійсненні будівництва господарським способом до показників, рекомендованих Мінрегіонбудом України для підрядного способу будівництва, застосовується знижувальний коефіцієнт 0,6.

1.6.3. Групування робіт у складі локальних кошторисів

Окремі конструктивні елементи будівлі (споруди), види робіт та пристроїв, як правило, групуються в розділи.

Порядок розташування робіт у локальних кошторисах та їх групування в розділи повинні відповідати технологічній послідовності проведення робіт і враховувати специфічні особливості окремих видів будівництва.

Виходячи зі згаданих принципів групування локальний кошторис на:

- *“будівельні роботи”* може мати розділи: земляні роботи; фундаменти; каркас; стіни; перекриття; балкони та лоджії; перегородки; сходові марші та площадки; дах і покрівля; віконні заповнення і балконні двері; дверні заповнення; підлоги; внутрішнє опорядження; зовнішнє опорядження; вбудовані меблі; інші роботи; інші розділи;
- *“спеціальні будівельні роботи”* може мати розділи: фундаменти під устаткування; спеціальні основи; канали і приямки; обмурування; футерування та ізоляція; хімічні захисні покриття тощо;
- *“внутрішні сантехнічні роботи”* може мати розділи: водопровід; каналізація; опалення; вентиляція тощо;
- *“монтаж устаткування”* може мати розділи: монтаж технологічного устаткування; технологічні трубопроводи; металеві конструкції (пов’язані зі встановленням устаткування) тощо.
- *“внутрішнє електропостачання”* і т.д.

Крім того, при складанні локальних кошторисів, як правило, слід виділяти в окремі розділи роботи, що належать до: підземної частини будівлі (розділ А); надземної частини будівлі (розділ Б).

В учбових цілях, а також при складанні локального кошторису для відносно простих об’єктів групування кошторисної вартості по розділах може не проводитись.

По загально майданчикових роботах локальні кошториси складаються: на вертикальне планування, улаштування зовнішніх інженерних мереж, під’їзних та міжцехових колій та доріг, благоустрій та озеленення території, малі архітектурні форми тощо.

1.6.4. Зворотні суми

У тих випадках, коли відповідно до проектних даних здійснюється розбирання конструкцій (металевих, залізобетонних, дерев’яних тощо), знесення будівель та споруд, внаслідок чого планується одержання конструкцій, виробів та матеріалів, придатних для повторного використання або проводиться попутне будівництву добування окремих матеріалів (камінь, гравій, ліс тощо), за підсумком локальних кошторисів на розбирання, знесення будівель і споруд довідково наводяться зворотні суми, що враховують реалізацію таких матеріальних ресурсів. Зворотні суми позначаються

окремим рядком під назвою “Зворотні суми “ і визначаються на підставі номенклатури і кількості конструкцій, матеріалів і виробів, що одержуються для подальшого використання. Вартість таких конструкцій, матеріалів і виробів у складі зворотних сум приймається як за нові за поточними відпускними цінами із застосуванням усередненого коефіцієнту зносу 0,5, крім тих, на які ціни реалізації можуть бути визначені. Вартість матеріалів, одержуваних у порядку попутного добування, при неможливості їх використання на даному будівництві, але за можливості реалізації враховується за поточними цінами франко-місце заготівлі.

У випадку неможливості (підтвердженої відповідними документами) використання або реалізації матеріалів від розбирання або попутного добування їх вартість у зворотних сумах не враховується.

При використанні устаткування, яке значиться в основних фондах і намічається для демонтажу та перенесення в будівлю, що будується (реконструюється), в межах діючого підприємства, яке розширюється, реконструюється або технічно переоснащується, в локальних кошторисах передбачаються тільки кошти на демонтаж і повторний монтаж цього устаткування, а балансова вартість самого устаткування позначається довідково за підсумком кошторису.

1.7. Порядок складання об'єктних кошторисів

Об'єктні кошториси складаються в поточному рівні цін за формою, наведеною в додатку Г, на обекти в цілому шляхом підсумовування даних локальних кошторисів, з групуванням робіт та витрат за відповідними графами кошторисної вартості:

- будівельні роботи;
- монтажні роботи;
- устаткування, меблі та інвентар;
- інші витрати.

В об'єктних кошторисах за даними локальних кошторисів визначаються кошторисна трудомісткість і кошторисна заробітна плата.

Кошторисна заробітна плата визначається як сума заробітної плати робітників-будівельників, заробітної плати робітників при

експлуатації машин та механізмів, а також заробітної плати працівників в складі ЗВВ.

Кошторисна трудомісткість визначається як сума трудомісткостей робітників-будівельників та монтажників, робітників, зайнятих на експлуатації машин та механізмів, а також трудомісткості працівників за роботами в складі ЗВВ.

Якщо вартість об'єкта можна визначити за одним локальним кошторисом, то об'єктний кошторис не складається, в цьому випадку роль об'єктного кошториса виконує локальний кошторис. У випадку коли на один і той самий вид робіт складається два або більше локальних кошторисів, то всі ці кошториси об'єднуються об'єктним кошторисом до одного рядка під спільною назвою.

В об'єктному кошторисі за рядками та в підсумку наводяться показники одиничної вартості на 1 м^3 об'єму, 1 м^2 площі будівель та споруд, 1 пог. м довжини мереж тощо.

За підсумком об'єктного кошторису довідково позначаються зворотні суми, які є підсумком зворотних сум в локальних кошторисах.

1.8. Порядок складання зведених кошторисних розрахунків вартості будівництва

Зведений кошторисний розрахунок (ЗКР) вартості будівництва підприємств, будівель та споруд – це кошторисний документ, що визначає повну кошторисну вартість будівництва всіх об'єктів, передбачених проектом, включаючи кошторисну вартість БМР, витрати на придбання устаткування, меблів та інвентарю, а також усі супутні витрати.

Зведений кошторисний розрахунок розробляється в складі проекту або робочого проекту і затверджується у встановленому порядку.

До зведених кошторисних розрахунків вартості будівництва включаються окремими рядками підсумки по всіх об'єктних кошторисних розрахунках, об'єктних кошторисах та кошторисні розрахунки на окремі види витрат.

Позиції зведених кошторисних розрахунків повинні посилатись на номер зазначених кошторисних документів.

Кошторисна вартість кожного об'єкта розподіляється за графами, які визначають вартість:

- будівельні роботи;
- монтажні роботи;
- устаткування, меблі та інвентар;
- інші витрати;
- загальна кошторисна вартість.

До будівельних робіт відноситься:

- роботи зі зведення будівель і споруд: земляні роботи, влаштування монолітних залізобетонних і бетонних, цегляних, блокових, металевих, дерев'яних та інших будівельних конструкцій, підлог, покрівель, опоряджувальні роботи;
- гірничо-розривні роботи: палі, закріплення ґрунтів, захист конструкцій, теплоізоляційні роботи;
- роботи з електроосвітлення житлових та громадських будівель;
- внутрішні сантехнічні роботи: опалення, газопровід, водопровід, каналізація, вентиляція (включаючи вартість опалювальних котлів, радіаторів, калориферів, бойлерів та інших сантехнічних виробів та облаштувань), а також інших внутрішніх трубопроводів;
- роботи з будівництва зовнішніх інженерних мереж і споруд водопостачання, каналізації, тепло- і енергопостачання; газопроводів, магістральних трубопроводів газонафтопродуктів; споруд для очищення стічних вод і для охорони навколишнього середовища;
- озеленення, захисних лісонасаджень, багаторічних насаджень;
- роботи з підготовки території під будівництво, планування території;
- улаштування основ, фундаментів і опорних конструкцій під устаткування;
- інші роботи згідно збірників ресурсних елементних кошторисних норм, в тому числі з розбирання будівельних конструкцій, що виконуються при реконструкції і технічному переоснащенні підприємств, будівель і споруд.

До монтажних робіт відноситься:

- складання та встановлення в проектне положення всіх видів устаткування;
- прокладка ЛЕП і мереж до електротехнічних установок, приєднання до існуючих електромереж і підготовка до пуско-налагоджувальних робіт;

- прокладка технологічних трубопроводів;
- інші роботи на монтаж устаткування передбачених РЕКН.
До вартості устаткування, меблів та інвентарю:
- вартість придбання і доставки на приоб'єктний склад комплектів всіх видів;
- вартість шефмонтажу устаткування.

До інших витрат належать всі інші витрати, що не включаються до вартості будівельних і монтажних робіт та вартості устаткування, меблів, інвентарю.

В зведених кошторисних розрахунках кошти розподіляють за такими 12 обов'язковими главами:

Глава 1: Підготовка території будівництва.

Глава 2: Основні об'єкти будівництва.

Глава 3: Об'єкти підсобного та обслуговуючого призначення.

Глава 4: Об'єкти енергетичного господарства.

Глава 5: Об'єкти транспортного господарства та зв'язку.

Глава 6: Зовнішні мережі і споруди водопостачання, каналізації, епlostачання, газопостачання.

Глава 7: Благоустрій та озеленення територій.

Глава 8: Тимчасові будівлі та споруди.

Глава 9: Інші роботи та витрати.

Глава 10: Утримання служби замовника та авторський нагляд.

Глава 11: Підготовка експлуатаційних кадрів.

Глава 12: Проектні та вишукувальні роботи.

Після суми глав 1-12 врахується:

- кошторисний прибуток;
- кошти на покриття адміністративних витрат будівельних організацій;
- кошти на покриття ризику всіх учасників будівництва;
- кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами;
- податки, обов'язкові платежі, встановлені чинним законодавством і не враховані складовими вартості будівництва.

Підводиться підсумок разом крім ПДВ, потім податок на додану вартість 20 %, а далі всього по зведеному кошторису.

До глави 1 "Підготовка території будівництва" включаються кошти та витрати, пов'язані з відведенням та освоєнням території, що забудовується, а саме:

- Відведення земельної ділянки, видача архітектурно-планувального завдання, плата за тимчасове користування ділянкою під будівельний майданчик – кошти визначаються кошторисним розрахунком на окремих вид витрат і зазначаються у графах 7 та 8.

- Розбивання основних будівель і споруд та закріплення їх пунктами і знаками – кошти визначаються кошторисними розрахунками і зазначаються у графах 7 та 8.

- Звільнення території будівництва від наявних на ній будівель, промислових відвалів, лісонасаджень тощо, перенесення інженерних мереж, комунікацій, споруд, колій і доріг, зняття та зберігання родючого шару ґрунту тощо – кошти визначаються локальними кошторисами і включаються до граф 4 та 8 (розбирання, вивезення матеріалів від розбирання, складування, інші роботи, вартість яких визначається РЕКН).

- Компенсація вартості будівель і насаджень, що зносяться і знищуються – кошти визначаються кошторисними розрахунками і зазначаються у графах 7 та 8.

- Осушування території будови, проведення на ній інших заходів, пов'язаних з припиненням або зміною умов водокористування, а також із захистом довкілля і ліквідацією несприятливих умов будівництва – кошти визначаються об'єктними кошторисами відповідно до проектних рішень і включаються до граф 4 та 8.

- Приведення земельних ділянок, наданих у тимчасове користування на період будівництва, до стану, придатного для користування в сільському, лісовому, рибному господарстві або для інших цілей, відповідно до проекту відновлення (рекультиватії) порушених земель.

Ці кошти визначаються об'єктними кошторисами відповідно до проектних рішень і включаються до граф 4 та 8.

- Враховуються також витрати на підготовку майданчиків для розміщення і будівництва тимчасових будівель і споруд.

- Інші витрати, пов'язані з освоєнням території, що забудовуються, і відшкодуванням компенсацій, як належить за чинним законодавством.

До глави 2 “Основні об'єкти будівництва” включається кошторисна вартість будівель, споруд та видів робіт основного призначення.

До глави 3 “Об’єкти підсобного та обслуговуючого призначення”

включається кошторисна вартість об’єктів підсобного та обслуговуючого призначення: для промислового будівництва - будівлі ремонтно-технічних майстерень, заводоуправлінь, естакади, складські приміщення тощо; для житлово-цивільного будівництва: господарські корпуси, прохідні, теплиці, сміттєзбірники тощо.

До глав 4-7 включаються об’єкти, перелік яких відповідає найменуванням глав.

До глави 8 “Тимчасові будівлі та споруди” включаються кошти на зведення тимчасових будівель та споруд, необхідних для забезпечення виробничих потреб будови, а також для розміщення й обслуговування працівників будівництва. Приймаються згідно ДБН Д.1.1-2000 додатку 6 (в процентному відношенні по сумі глав 1-7) і включаються до граф 4,5 та 8.

До глави 9 “Інші роботи та витрати” включаються кошти, наприклад, на:

- додаткові витрати при виконанні БМР в зимовий період. Розмір коштів визначається в залежності від району будівництва та за видами будівництва за усередненими показниками, що надаються Держбудом і виражені у відсотках від вартості будівельно-монтажних робіт за підсумком глав 1-8 ЗКР і включаються до граф 4,5 та 8;
- додаткові витрати при виконанні БМР в літній період просто неба при температурі зовнішнього повітря більше ніж $+270\text{ C}^0$. Розмір коштів визначається за усередненим показником, що надається Держбудом і становить 0,27 % від вартості будівельно-монтажних робіт за підсумком глав 1-8 ЗКР і включаються до граф 4,5 та 8;
- додаткові витрати, пов’язані з виконанням протипаводкових заходів, визначаються за локальним кошторисом і включаються до граф 4 та 8;
- витрати на утримання та відновлення після закінчення будівництва діючих постійних автомобільних доріг визначаються за локальним кошторисом і включаються до граф 4 та 8;
- витрати, пов’язані з випробуванням паль визначаються за локальним кошторисом і включаються до граф 4 та 8;
- витрати на перевезення працівників будівельно-монтажних організацій на будову визначаються калькуляційним методом;

- витрати, пов'язані з відрядженнями працівників підрядних організацій визначаються калькуляційним методом і включаються до граф 7 та 8;

- витрати на перебазування будівельно-монтажних організацій або їх структурних підрозділів визначаються калькуляційним методом і включаються до граф 7 та 8 тощо;

До глави 10 "Утримання служби замовника та авторський нагляд" до граф 7 та 8 включаються кошти в поточному рівні цін, призначені на:

- утримання служби замовника (включаючи витрати на технічний нагляд) в розмірі 2,5 % від підсумку глав 1-9 по графі 8;
- проведення авторського нагляду проектними організаціями
- проведення тендерів 0,2 % від підсумку глав 1-9 по графі 8;
- введення об'єкта в експлуатацію, формування страхового фонду документації України в розмірі 0,06 % від підсумку глав 1-9 по графах 4,5.

До глави 11 "Підготовка експлуатаційних кадрів" включаються до граф 7 та 8 кошти на підготовку експлуатаційних кадрів для підприємств, які будуються заново.

До глави 12 "Проектні та вишукувальні роботи" до граф 7 та 8 включаються:

- кошторисна вартість проектно-вишукувальних робіт приймається з урахуванням рекомендованих Держбудом за погодженням Мінекономіки усереднених показників (додаток 1 довідковий ДБН Д.1.1-7-2000), виражених у гривнях на одну людину-годину загальної кошторисної трудомісткості, і позначається у графах 7 та 8 ЗКР;
- кошторисна вартість експертизи проектно-кошторисної документації;
- витрати, пов'язані з випробуванням паль (та частина робіт, що здійснюється проектно-вишукувальними організаціями).

До зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва після підсумку глав 1-12 включаються:

- кошторисний прибуток;
- кошти на покриття адміністративних витрат будівельних організацій;
- кошти на покриття ризику всіх учасників будівництва;
- кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами;

- податки, обов'язкові платежі, встановлені чинним законодавством і не враховані складовими вартості будівництва.

Кошторисний прибуток – це кошти, що враховують економічно обгрунтовану величину прибутку підрядної організації від виконання будівельних та монтажних робіт.

Розмір кошторисного прибутку залежить від виду будівництва, технічної та технологічної складності будови, термінів будівництва, умов його фінансування тощо. Визначений на підставі аналізу цих факторів розмір кошторисного прибутку погоджується із замовником.

Щодо об'єктів будівництва яких здійснюється із залученням бюджетних коштів або коштів підприємств, установ і організацій державної власності, розмір кошторисного прибутку приймається з урахуванням рекомендованих Мінрегіонбудом України за погодженням Мінекономіки усереднених показників (додаток 12), виражених у гривнях на одну людино-годину загальної кошторисної трудомісткості, і позначається у графах 4,5 та 8 ЗКР.

Кошти на покриття адміністративних витрат будівельно-монтажних організацій призначені на відшкодування адміністративних витрат, що відносяться до будівельно-монтажних робіт.

Розмір цих коштів приймається з урахуванням рекомендованих Мінрегіонбудом України за погодженням Мінекономіки усереднених показників (додаток 13), виражених у гривнях на одну людино-годину загальної кошторисної трудомісткості, і позначається у графах 7 та 8 ЗКР.

Кошти на покриття ризику всіх учасників будівництва призначені на відшкодування:

- збільшення вартості обсягів робіт та витрат, характер і методи виконання яких не можуть бути точно визначені при проектуванні і уточнюються при визначенні виконавця робіт (проведенні тендеру) або в процесі будівництва;
- збільшення вартості будівництва, спричиненого зміною державних стандартів на окремі матеріали, вироби, конструкції, устаткування тощо.

Розмір цих коштів залежить від стадії проектування, виду будівництва та складності. Щодо об'єктів будівництва яких здійснюється із залученням бюджетних коштів або коштів

підприємств, установ і організацій державної власності, розмір коштів на покриття ризику всіх учасників будівництва приймається в межах рекомендованих Мінрегіонбудом України усереднених показників (додаток 14) і визначається у відсотках до підсумку глав 1-12 по графах 4, 5, 6, 7, 8 із зазначенням у графах 4, 5, 6, 7 та 8.

Кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами, призначені для відшкодування збільшення вартості трудових та матеріально-технічних ресурсів, спричинене інфляцією, яка може відбуватись як на початку будівництва, так і впродовж його.

Ці кошти визначаються шляхом експертної оцінки, виходячи з галузевої належності будови, термінів будівництва, прогнозованого рівня інфляції та відповідних показників щодо зміни вартості трудових та матеріально-технічних ресурсів у будівництві, які надаватимуться Мінрегіонбудом України щоквартально.

Розрахувиний таким чином розмір коштів за узгодженням із замовником включається до зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва у відсотках до підсумку глав 1-12 по графах 4, 5, 6, 8 із зазначенням у графах 4, 5, 6, та 8.

Податки, обов'язкові платежі, встановлені чинним законодавством і не враховані складовими вартості будівництва – розмір цих витрат визначається виходячи з норм і бази для їх нарахування, встановлених законодавством. Зазначені витрати включаються окремими рядками до граф 7 та 8 ЗКР.

Наприклад, на даний час, це:

- відрахування коштів на фінансування і матеріально-технічне обслуговування сільських пожежних команд у сільських населених пунктах, де немає підрозділів державної пожежної охорони визначається у відсотках до підсумку глав 1-12 по графі 8 (і згідно постанови Кабінету Міністрів України від 26.07.1994 р. № 508 становить 3 %) із зазначенням у графах 7 та 8;
- комунальний податок визначається у відсотках від мінімального фонду кошторисної заробітної плати (в даний час становить 10 %) та зазначається у графах 7 та 8, тощо.

У складі зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва наводяться (у графах 4 – 8) такі підсумки:

- по кожній главі (за наявності в главах розділів - по кожному розділу і по главах);

- сумарні по главах 1-7, 1-8, 1-9, 1-12;
- “Разом” по главах 1-12 з урахуванням кошторисного прибутку, коштів на покриття адміністративних витрат будівельно-монтажних організацій, коштів на покриття ризику всіх учасників будівництва, коштів на покриття додаткових витрат, пов’язаних з інфляційними процесами;
- “Разом”;
- “Податок на додану вартість”;
- “Всього по зведеному кошторисному розрахунку.”

За підсумком зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва зазначають зворотні суми, що враховують реалізацію:

- матеріалів і виробів, одержуваних від розбирання тимчасових будівель і споруд, у розмірі 15 % кошторисної вартості тимчасових будівель і споруд (з частиною вартості, що амортизується) незалежно від терміну здійснення будівництва;
- матеріалів і виробів, одержуваних від розбирання конструкцій, знесення і перенесення будівель і споруд, у розмірі , що визначається за розрахунком;
- меблів, устаткування та інвентарю, придбаних для меблювання житлових і службових приміщень для іноземного персоналу, що здійснює шефмонтаж устаткування;
- матеріалів, одержуваних у порядку попутного добування.

Указані зворотні суми складаються із підсумків зворотних сум , вказаних довідково в об’єктних та локальних кошторисах.

Сумарна (за підсумками об’єктних та локальних кошторисів) балансова (залишкова) вартість устаткування, що демонтується і переноситься в межах діючого підприємства, яке реконструюється і технічно переоснащується, - наводиться довідково тільки за підсумком зведеного кошторисного розрахунку.

Кошти на розвиток власної бази підрядних організацій, а також на поновлення їх парку будівельних машин і механізмів. Ці кошти можуть враховуватися за рішенням інвестора в окремих випадках в обґрунтованому розмірі.

Розмір зазначених коштів та порядок їх врахування підлягають погодженню за призначенням державних коштів:

- державного бюджету - з головним розпорядником бюджетних коштів та Держбюдом і Мінекономіки;

- місцевих бюджетів – з відповідними органами місцевого самоврядування;
- підприємств, установ і організацій державної власності - з їх керівним органом.

Зведений кошторисний розрахунок складається в цілому на будівництво, незалежно від числа генеральних підрядних будівельно-монтажних організацій, що беруть участь у ньому.

У випадку відсутності об'єктів, робіт і витрат, що передбачається відповідною главою, ця глава пропускається без зміни номерів наступних глав.

1.9. Загальні правила оформлення інвесторської кошторисної документації

При складанні інвесторської кошторисної документації здійснюється її нумерація у встановленому порядку.

Нумерація локальних кошторисів проводиться при формуванні об'єктного кошторису з врахуванням того, до якої глави зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва він включається.

Як правило, перші дві цифри відповідають номеру глави зведеного кошторисного розрахунку, другі дві цифри – номеру рядка в главі і треті дві цифри означають порядковий номер локального кошторису. Наприклад, № 02-01-11.

Номери об'єктних кошторисів по такій системі нумерації не містять у собі двох останніх цифр, що відповідають номерам локальних кошторисів. Наприклад, № 02-01.

Результати обчислень і підсумкові дані в кошторисній документації наводяться в такому порядку:

- у локальних кошторисах порядкові і підсумкові цифри заокруглюються до цілих гривень;
- в об'єктних кошторисах підсумкові цифри з локальних кошторисів зазначаються в тисячах гривень із заокругленням до двох знаків після коми;
- у зведених кошторисних розрахунках вартості будівництва підсумкові суми з об'єктних кошторисів зазначаються у тисячах гривень із заокругленням до двох знаків після коми.

У такому ж порядку наводяться результати обчислень і підсумкові дані в Розрахунках вартості будівництва.

2. Правила визначення вартості будівництва

2.1. Кошторисна вартість будівництва

Кошторисна вартість будівництва визначається:

1. На стадії проектування – кошторисна вартість будівництва в складі інвестиційної кошторисної документації;
2. На стадії визначення виконання робіт (проведення тендеру) – це ціна тендерної пропозиції підрядника (договірна ціна, яка може встановлюватися твердою, динамічною та періодичною);
3. На стадії проведення взаєморозрахунку – уточнюються окремі вартісні показники визначені попередніх стадіях залежно від виду договірної ціни, в порядку обумовленому контрактом (договором).

Вартість будівництва умовно розділяється на безпосередні та супутні витрати, а також прибуток, кошти на покриття адміністративних витрат, кошти на покриття ризику всіх учасників будівництва, додаткових витрат пов'язаних з інфляційними процесами, податки, збори, обов'язкові платежі.

До безпосередніх витрат відносяться:

- витрати на розробку проектно-кошторисної документації (Глава 12 зведеного кошторису);
- витрати на спорудження об'єктів будівництва (прямі витрати та ЗВВ Глави 2-7 зведеного кошторису).

До супутніх витрат належать:

- витрати по підготовці території будівництва (Глава 1 зведеного кошторису);
- витрати на зведення та розбирання титульних тимчасових будівель та споруд (Глава 8 зведеного кошторису);
- додаткові витрати при виконанні будівельно-монтажних робіт в зимовий та літній періоди (Глава 9 зведеного кошторису);
- утримання служби замовника та авторський нагляд (Глава 10 зведеного кошторису);
- підготовка експлуатаційних кадрів (Глава 11 зведеного кошторису).

Незалежно від способу здійснення будівництва підрядного чи господарського, правила визначення кошторисної вартості будівництва є єдиними та визначені ДБН.Д.1.1-1-2000.

Кошторисна вартість формує договірну ціну будівельно-монтажних робіт. Кошторисна вартість складається із кошторисної собівартості та кошторисного прибутку.

Кошторисний прибуток – кошти, що враховують економічно обгрунтовану величину прибутку підрядної організації від виконання будівельних та монтажних робіт. Розмір кошторисного прибутку залежить від виду будівництва, технології, технологічної складності будови, термінів будівництва, умов його фінансування. Визначений на підставі аналізу цих факторів розмір кошторисного прибутку погоджується із замовником. Щодо об'єктів будівництва яких здійснюється за державні кошти, розмір кошторисного прибутку приймається з урахуванням рекомендованим Мінрегіонбудом України виражений у грн./люд.-год. загальної кошторисної трудомісткості.

Кошторисна собівартість будівельно-монтажних робіт – це виражені в грошовій формі нормативні витрати будівельно-монтажних організацій на виробництво цих робіт обумовлених кошторисними нормами та поточними цінами.

Собівартість будівельно-монтажних робіт – це витрати будівельних організацій пов'язаних з виконанням будівельно-монтажних робіт з використанням в процесі будівництва машин, механізмів, устаткування, матеріальних, трудових та інших виробничих ресурсів.

Собівартість є узагальненим показником економічної ефективності роботи будівельної організації. Вона відображає:

- результати виробничо-господарської діяльності;
- є одним з основних елементів, що визначають прибуток та рівень рентабельності;
- відображає характер використання всіх ресурсів та рівень господарського керівництва будівельною організацією, рівень культури праці;
- є основною частиною вартості.

Прибуток від виробничо-господарської діяльності будівельної організації визначається як різниця між виручкою реалізованої будівельної продукції та витратами на її будівництво (собівартість).

2.2. Ціна тендерної пропозиції

Ціна пропозиції, за яку підрядник згоден виконати замовлення розраховується на підставі нормативної потреби в трудових та матеріально-трудових ресурсах необхідних для здійснення проектних рішень. Для розрахунку ціни пропозиції підрядника на будівництво об'єкта замовник надає підряднику відомість обсягів робіт, що пропонується; відомість ресурсів, до неї з відповідними кошторисними цінами, або без цін, або проектно-кошторисну документацію.

В ціні пропозиції підрядник визначає вартість підрядних робіт. До складу цієї вартості підрядник включає як безпосередні витрати (прямі витрати та загальновиробничі витрати), так і супутні витрати. Крім того, кошторисний прибуток, адміністративні витрати, кошти на покриття ризику, кошти на сплату податків, зборів, обов'язкових платежів.

В ціні своєї пропозиції підрядник може враховувати кошти на покриття ризику пов'язаного з виконанням робіт, що пропонуються і розмір якого залежить від цілого ряду факторів:

- стадії проектування;
- від виду будівництва;
- технічної та технологічної складності будови;
- термінів будівництва;
- способів фінансування будівництва;
- від оснашеності будівельних організацій матеріально-технічними ресурсами;
- від виду договірної ціни, що пропонується за умовами тендеру.

Зазначені кошти враховуються для твердої договірної ціни в розмірі не більше 1,5%; для періодичної договірної ціни не більше – 1%; для динамічної договірної ціни – не враховується.

До безпосередніх витрат як прямих так і загальновиробничих витрат належать кошти, які підрядник планує витратити на спорудження об'єкту замовлення, тобто на трудові матеріально-технічні ресурси при розрахунку прямих витрат в складі ціни пропозиції. Якщо внаслідок об'єктивних причин будь-які матеріали чи вироби передбачені РЕКН замінюють на інші і це не призводить до зміни трудових та технічних ресурсів та не впливає на якість

робіт, вартість таких робіт визначається з урахуванням змінених матеріальних ресурсів.

До супутніх витрат належать кошти які підрядник планує витратити на будівництво в цілому:

- підготовку території будівництва;
- зведення та розбирання титульних тимчасових будівель та споруд;
- додаткові витрати пов'язані з виконанням будівельно-монтажних робіт в літній та зимовий періоди. Зазначені кошти визначаються тільки на обсяги робіт виконання яких планується в зимовий період.

За необхідності включаються:

- кошти на перевезення працівників будівельно-монтажних організацій автомобільним транспортом;
- відрядження працівників будівельно-монтажної організації на будову;
- перебазування структурного виробничого підрозділу будівельно-монтажної організації;
- доплати працівникам у зв'язку з витратами на проїзд від місця озташування будівельно-монтажної організації до об'єкту будівництва та назад.

2.3. Узгодження договірних цін

Договірна ціна – кошторисна вартість підрядних робіт за яку підрядна організація згодна виконати об'єкт замовлення.

Договірна ціна входить до складу вартості будівництва і використовується при проведенні взаєморозрахунків. Договірна ціна на будівництво об'єкту формується підрядником на виконання робіт (генпідрядником) із залученням субпідрядних організацій, погоджується з замовником і є невід'ємною частиною контракту (угоди, договору на виконання робіт). В результаті спільного рішення оформляється протокол погодження договірної ціни на будівельну продукцію, який є невід'ємною частиною контракту. Договірні ціни можуть встановлюватися *твердими, динамічними та періодичними.*

Вид договірної ціни встановлюється сторонами (замовник, підрядник) з урахуванням положень законодавства.

Тверді договірні ціни встановлюються незмінними на весь період будівництва та не уточнюються за винятком випадків:

- замовник змінює в процесі будівництва проектні рішення, що викликає зміну обсягів робіт та вартісних показників;
- в процесі будівництва в проектній документації та інвестиційних кошторисах виявлено безперечні помилки, які не були виявлені на стадії тендерної пропозиції та складанні договірної ціни (а підрядник не є виконавцем проектно-кошторисної документації);
- виникають обставини непереборної сили, надзвичайні обставини, події, які не можуть бути передбаченими під час укладання договору;
- уповільнення темпів або зупинення виконання робіт за рішенням замовника або з його вини, якщо це спричинило додаткові витрати підрядника;
- зміни законодавства з питань оподаткування, якщо це впливає на вартість робіт;
- істотного зростання (у розмірі, визначеному сторонами) або зменшення після укладання договору підряду цін на ресурси, які забезпечує підрядник, а також на послуги, що надаються йому третіми особами.

Динамічні договірні ціни встановлюються відкритими та можуть уточнюватися протягом всього терміну будівництва, але при цьому маса прибутку врахована в договірній ціні на початок будівництва не уточнюється крім випадків наведених вище.

Періодичні договірні ціни встановлюються відкритими та мають елементи, як динамічної, так і твердої договірних цін. Особливість таких цін полягає в тому, що обсяги робіт, які плануються на визначений період (річний план) встановлюється тверда договірна ціна (фіксована частина ціни). По закінченні періоду, в якому діяла тверда договірна ціна вартість залишків робіт може уточнюватися з подальшим встановленням твердої ціни на весь залишок, або його частини.

При погодженні договірної ціни замовник розглядаючи її складові перевіряє вартість матеріальних ресурсів, яка не повинна перевищувати мінімальних цін, встановлених Мінекономіки.

Після погодження договірної ціни складається контракт на виконання робіт. В контракті зазначається документ покладений в основу визначення вартісних показників тобто, посилання на ДБН; позначається вид договірної ціни; порядок та терміни уточнення договірної ціни; умови фінансування та розрахунки за обсяги виконаних робіт; гарантії замовника та підрядника.

Уточнення динамічної договірної ціни проводиться на підставі обґрунтованих розрахунків підрядника виходячиспівставлення регіональних цін, матеріально-технічних ресурсів на час узгодження договірної ціни. За необхідності може змінюватися вартість будівельної продукції чи окремих видів робіт. Уточнення динамічної ціни приймається замовником на основі відповідних обґрунтувань підрядника. Розбіжності, які виникають між учасниками будівництва в період формування договірної ціни та взаєморозрахунків за виконані обсяги робіт розглядається відповідними – службами, місцевими органами та Держбудом України. Взаєморозрахунки за обсяги виконаних робіт проводять за період встановлений контрактом (щомісячно, за етап).

За твердою договірної ціною взаєморозрахунки проводяться на підставі виконаних робіт та їх вартості визначеної в договірній ціні.

За динамічної договірній ціні вартість прямих витрат при взаєморозрахунках визначається на підставі нормативних витрат трудових і матеріально-трудоуних ресурсів виходячи з фізичних обсягів виконання робіт та уточнених цін ресурсів передбачених в договірній ціні. Кошти на покриття решти статей загальноувиробничих витрат та рівень заробітної плати працівників (тобто ІПП) уточнюються в порядку передбаченому контрактом.

При взаєморозрахунках за обсяги виконання робіт кошти на покриття витрат підрядника на зведення тимчасових будівель та споруд визначаються або на підставі виконаного кошторису, погодженого з замовником та фактично збудованих будівель з врахуванням рішень проекту організації будівництва, та обумовлюються контрактом. В разі, якщо кошти на покриття цих витрат при взаєморозрахунках визначаються за відсотковими показниками – зворотні суми визначаються в розмірі 15% від маси зазначених коштів.

При взаєморозрахунках за обсяги робіт, що виконуються в зимовий період передбачені на це в договірній ціні кошти уточнюються в таких випадках:

- коли окремі місяці, що належать до зимового періоду спостерігається температура повітря вище 0^о загалом не менше 8 днів на місяць; на роботи, що виконуються в такі дні не враховуються додаткові витрати на подорожчання будівельно-монтажних робіт в зимовий період;
- якщо натомість у місяці, що не належить до зимового періоду спостерігається температура нижче 0^о, таких загалом не менше 8 робочих днів на місяць, тоді на роботи, які виконуються в такі дні враховуються додаткові витрати на подорожчання будівельно-монтажних робіт в зимовий період;
- якщо в місцевості, де виконуються будівельно-монтажні роботи зазнають впливу вітрів швидкістю понад 10 м/с, до суми додаткових витрат в зимовий період замовником можуть здійснюватися витрати залежно від кількості вітряних днів в зимовий період. Підставою для оплати додаткових витрат пов'язаних з впливом вітрів у зимовий період є довідки місцевих органів місцевих органів гідрометцентрів.

Якщо в договірній ціні не передбачені кошти на додаткові витрати пов'язані з виконанням будівельно-монтажних в літній період, то при взаєморозрахунках за наявності зазначених умов вони відшкодовуються підрядникові додатково в порядку передбаченому контрактом.

Незалежно від виду договірної ціни та способу взаєморозрахунків при виявленні у розрахунках за виконані роботи (форма № КВ-2б) безперечних помилок та порушень чинного порядку визначаються вартості будівництва. Загальна вартість виконаних підрядних робіт підлягає уточненню з моменту виявленню зазначених помилок.

При взаєморозрахунках за обсяги виконання робіт суми від розбирання конструкцій, знесення будівель та споруд внаслідок чого одержано матеріальні ресурси придатні для подальшого використання на тій самій будові визначаються на підставі їх номенклатури, кількості та обґрунтованих цін. При вирішенні даного питання складається тристоронній акт (замовник, проектувальник, підрядник) у якому методом експертної оцінки визначається номенклатура зазначених матеріальних ресурсів, їх

кількість, технічні чи якісні характеристики та обґрунтовані ціни, які враховують зазначені в акті характеристики цих матеріальних ресурсів. Якщо за домовленістю сторін, підрядник виконує роботи з доведення отриманих від розбирання матеріальних ресурсів до придатного стану та транспортування їх до місця тимчасового складування, вартість цих робіт враховується у вартості будівельно-монтажних робіт.

За підсумком договірна ціна в окремих випадках обґрунтованих розрахунком можуть враховувати додаткові кошти на розвиток власної бази підрядних організацій, а також на поновлення парку будівельних машин там механізмів. Розрахунок який обґрунтовує потреби і розміри цих коштів складається з урахуванням термінів будівництва об'єктів, питома вага робіт, що виконуються для конкретного інвестора. Кошти витрачаються цільовим призначенням і не відносять на балансову вартість об'єкта (будови). Умови врахування цих коштів та їх витрачання обумовлюються контрактом.

3. Приклад складання кошторисної документації об'єкту будівництва

Завдання: Скласти кошторисну документацію і визначити загальну кошторисну вартість будівництва деревообробного цеху в м. Луцьк та інші техніко-економічні показники проекту.

3.1. Описання об'єкту будівництва

Вихідні проектні дані. Деревообробний цех – одноповерхова будівля каркасного типу. Розмір будівлі в плані 42×24 м. Будівля має два прольоти по 12м. Крок колон – 6м, кроків 7.

Висота будівлі $H=8,4$ м.

Основні елементи виробничої будівлі:

- 1) Фундаментні блоки стаканного типу Ф-1, Ф-2. В своїй основі мають розміри по довгій стороні стіни $a_f=3000$ мм, по короткій – $b_f=2400$ мм, висотою $h_f=1850$ мм. Глибина стакану $h_c=850$ мм.
- 2) Фундамент виготовлений із бетону класу В22,5, армовані

арматурою класу А-400.

3) Колони крайніх і середній рядів К-1, К-2 загальною висотою $H=9,4$ м. Верхня частина колон в перерізі має розміри 380×400 мм (крайні) і 600×400 мм (середні), в нижній частині 600×400 мм (крайні і середні). Виготовляємо їх із бетону класу В22,5, армування із арматури класу А400.

4) Стінове заповнення будівлі – плитної конструкції (ПС-1, ПС-2) з розмірами $1200 \times 12000 \times 300$ мм та $1800 \times 12000 \times 300$ мм з об'ємною вагою $\gamma_n = 1900$ кг/м³.

5) Конструкція покриття – двосхила балка таврового перерізу (Б-1) довжиною $L=12$ м. Висота балки на опорі $h_{on}=0,8$ м, в середині прольоту $h_{\phi}=1,3$ м.

6) Покриття промислової будівлі запроєктоване із залізобетонних ребристих плит покриття розміром 3×6 м. Бетон класу В22,5, арматура класу А-III.

7) Поверх плити настиляється один шар толя для пароізоляції, керамзитовий шар – 100 мм; цементно-піщана стяжка ЦРМ-25, товщиною 15 мм; чотири шари руберойду марки РК-200 (верхній шар руберойду з посипкою)

Будівельні конструкції та будівельні матеріали перевозяться на відстань 30 км.

Ґрунти на будівельному майданчику 2 групи, товщина рослинного шару ґрунту $h = 29$ см.

3.2. Визначення об'ємів робіт

Визначення об'ємів земляних робіт

В навчальних цілях проводимо підрахунок основних об'ємів земляних робіт для визначення кошторисної вартості будівництва.

Розрізняємо геометричний об'єм ґрунту і виробничий. Виробничі (робочі) об'єми земляних робіт, виникають під час виконання технологічних операцій, ґрунт розпушується (збільшується) в об'ємі проти природного стану. Перехід від геометричного об'єму до виробничого проводимо через застосування перехідного коефіцієнту від проектного до виробничого об'єму. І приймаємо як середньозважену величину первісного або залишкового розпушення ґрунту. Так, наприклад,

для рослинного ґрунту первісне збільшення ґрунту після розробки становить 20-25 %. Тоді перехідний коефіцієнт приймається $K_n = 1,22$, тобто $(20+25) \% / 2 = 22,5\%$.

Проектні і виробничі об'єми робіт перераховуємо для кожного виду ґрунтів.

Об'єми земляних робіт обчислюються поділяючи їх на прості геометричні тіла за формулами геометрії і зводять у відомість (таблиця 3.1).

Таблиця 3.1

Відомість основних об'ємів земляних робіт

№ з/п	Найменування робіт	Одиниця виміру	Геометричний об'єм	Перехідний коефіцієнт від проєкт. до вироб.	Виробничий об'єм
1.	Зрізання рослинного шару з поверхні будівельного майданчика товщиною $h_p=26$ см	м ³	1365	1,22	1665
2.	Розробка ґрунту під фундаменти	м ³	689	1,6	1102
3.	Ручна доробка ґрунту під фундамент $t=20$ см	м ³	58	-	58
4.	Піщана суміш для основи під фундаменти товщиною шару $t=20$ см	м ³	58	-	58
5.	Зворотна засипка котловану	м ³	564	1,6	902
6.	Вивіз мінерального ґрунту	м ³	125	1,6	200
7.	Переміщення рослинного ґрунту з кавальєру для вирівнювання навколо споруди товщиною шару $h_p=26$ см	м ³	1103	1,22	1346
8.	Вивіз рослинного ґрунту	м ³	262	1,22	320
.....					

Проектний об'єм зрізання рослинного шару ґрунту з поверхні котловану під промислову споруду визначаємо, виходячи з умови бережного відношення до рослинного ґрунту навколо майбутньої будови, ширину і довжину збільшують на 20 м з кожної сторони периметра будівлі.

Визначення основних монтажних-укладницьких робіт

Таблиця 3.2

Відомість монтажних-укладницьких робіт

№ з/п	Найменування робіт, конструкцій, конструктивів, матеріалів	Одиниця виміру	Кількість	Вага однієї конструкції, т	Об'єм бетону, однієї конструкції, м ³
1.	Фундаменти стаканного типу під колони	шт.	24	12,5	5
2.	Колони	шт.	24	6	2,4
3.	Фундаментні балки	шт.	21	1,6	0,62
4.	Підкранові балки	шт.	14	2,9	1,17
4.	Кроквяні конструкції	шт.	16	4,1	1,65
5.	Плити покриття	шт.	56	2,7	1,07
6.	Панелі стінового заповнення	шт.	68	5,13	2,7
7.	Пароізоляція	м ²	1008		
8.	Утеплювач	м ²	1008		
9.	Цементно-піщана стяжка	м ²	1008		
10.	Рулонна покрівля	м ²	1008		
11.	Вікна	м ²	681		
12.	Двері	м ²	32		
13.	Ворота	м ²	48		
14.	Перегородки	м ²	180		
15.	Основа під підлогу	м ²	1008		
16.	Покриття підлоги	м ²	1008		
17.	Фарбування вікон	м ²	681		
18.	Фарбування дверей	м ²	32		
19.	Фарбування воріт	м ²	48		
20.	Внутрішнє фарбування стін	м ²	1041		
21.	Фарбування фасаду	м ²	734		
22.	Відмостка	м ²	132		

Підрахунок об'ємів основних монтажно-укладницьких робіт будівлі виконуються в табличній формі на основі завдання на виконання курсової роботи та прийнятих конструктивно збірних залізобетонних конструкцій згідно довідникової літератури по будівництву.

3.3. Складання інвесторської кошторисної документації

3.3.1. Локальний кошторис

Локальний кошторис складаємо за формою №4 , яка є обов'язковою і незмінною згідно додатка Д до ДБН Д.1.1-1-2000.

В курсовій (розрахунковій) роботі складаємо локальний кошторис на загальнобудівельні роботи. Порядок запису робіт (нумерація) в локальному кошторисі ведеться в порядку технологічної послідовності виконання будівельно-монтажних робіт.

В графі 2 зазначаємо шифр роботи або шифр матеріалів, конструкцій, механізмів.

В графі 3 записуємо найменування робіт так, як вони надаються в РЕКН без змін, а також обов'язково вказуємо вимірник у відповідності ресурсної елементної норми. Роботи в РЕКН вибираємо згідно таблиці 2.1 та таблиці 2.2 з врахуванням характеристик конструкцій та конструктивів.

В графі 4 кількість робіт записуємо за даними таблиці 2.1 та таблиці 2.2, а також згідно вимірника, що надає РЕКН і вказується в графі 3.

Графи 5, 6 і 10 заповнюються за даними розрахунків одиничної вартості за видами робіт, а саме: верхня частина графи 5 – підсумкове значення одиничної вартості, нижня частина графи 5 – заробітна плата робітників-будівельників; верхня частина графи 6 – підсумок витрат на експлуатацію машин і механізмів, нижня частина графи 6 – у тому числі заробітна плата машиністів. Верхня частина графи 10 – витрати робітників-будівельників, нижня частина графи 10 – витрати труда робітників, що зайняті на обслуговуванні машин і механізмів.

Як приклади записів дивись “Розрахунок одиничної вартості на установлення колон” позиція 14 форми №4.

Возрахунок одиничної вартості Е7-5-12, використовуючи ДБН Д.2.2-7-99 в такому порядку:

Визначаємо заробітну плату робітників-будівельників за формулою 5:

$$ЗП_{р.б.} = B_{люд-год}^{розр} \times T_{р.б.},$$

$B_{люд-год}^{розр}$ - вартість 1 люд-год згідно розряду 3,7 додаток1 [1];

$\dot{O}_{д.а.}^{\dot{.}}$ = 1294,85 *ѳрă* – *ăĭă* - нормативна трудомісткість робітників-будівельників [7].

Заносимо ці дані в нижню частину графи 5.

Визначаємо вартість експлуатації машин і механізмів для кожного виду механізмів, що задієні в установленні колон за ДБН за формулою 6:

$$B_{мех}^{експ} = B_{маш-год}^{мех} \times T_{мех}^{н.р.},$$

$B_{маш-год}^{мех}$ - вартість експлуатації 1 маш-год машин і механізмів згідно шифру заданого в ДБН, грн./маш-год (у верхній частині надається вартість експлуатації 1 маш-год, а в нижній частині - у тому числі заробітна плата машиністів) [4];

$T_{мех}^{н.}$ - нормативний час роботи механізму, маш-год [7].

А далі підбиваємо підсумок витрат на експлуатацію всіх видів машин і механізмів, що задає ДБН (чисельники до чисельників, знаменники до знаменників) і переносимо ці дані в графу 6.

Визначаємо кошторисну вартість будівельних матеріалів необхідних для установлення колон за ДБН, за формулою 7:

$$B_{мат}^{кошт} = B_{од.мат.}^{кошт} \times K,$$

$B_{од.мат.}^{кошт}$ - вартість одиниці матеріалів, виробів і конструкцій згідно шифру заданого в ДБН, грн./одиницю[5];

K - нормативна кількість матеріалів, виробів і конструкцій [7].

Далі підбиваємо підсумок витрат на матеріали, що задає ДБН.

Верхня частина графи 5 - підсумкове значення одиничної вартості визначаємо за формулою 4:

$$ПВ = ЗП_{р.б.} + B_{мех}^{експ} + B_{мат}^{кошт},$$

$ПВ$ - прями витрати, грн.;

$ЗП_{р.б.}$ - заробітна плата робітників-будівельників, грн.;

$B_{\text{експ мех}}$ - вартість експлуатації машин і механізмів, грн.;

$B_{\text{кошт мат}}$ - вартість матеріалів, виробів і конструкцій.

В тих роботах, де в таблицях РЕКН в матеріалах зазначається замість шифру матеріалу “по проекту” (з монтажу збірних залізобетонних, дерев'яних та металевих конструкцій та інші) одинична вартість враховує тільки вартість супутніх матеріалів, а вартість самих конструкцій, основних матеріалів необхідно враховувати окремою позицією додатково.

Графи 7, 8, 9 та 11 – розрахункові. Графа 7 – добуток даних граfi 4 та верхньої частини граfi 5; графа 8 – добуток даних граfi 4 та нижньої частини граfi 5; графа 9 – добуток даних граfi 4 та відповідно верхньої та нижньої частин граfi 6; графа 11 – добуток даних граfi 4 та відповідно верхньої та нижньої частин граfi 10.

Пояснення до розрахунку у підсумкових показників локального кошторису (на прикладі).

Підсумки проводяться по графах 7, 8, 9 та 11. За підсумком граfi 7 визначається загальна вартість прямих витрат (1494507 грн.), по граfi 8 - підсумок заробітної плати робітників-будівельників (207110 грн.), по граfi 9 - витрати на експлуатацію машин і механізмів (158080 грн.), з них на заробітну плату механізаторів (46319 грн.), по граfi 11 – загальні трудовитрати робітників-будівельників та робітників зайнятих на обслуговуванні машин та механізмів (відповідно 16049 та 3195 люд-год).

Вартість матеріалів, виробів та конструкцій:

$$1494507 - (207110 + 158080) = 1129317 \text{ грн.}$$

Всього заробітна плата (враховує заробітну плату робітників-будівельників та робітників зайнятих на обслуговуванні машин та механізмів): $207110 + 46319 = 253429 \text{ грн.}$

Трудомісткість в загально-виробничих витратах визначаємо за формулою 8:

$$\hat{O}_{\text{СА}} = \hat{O}_{\text{ІА}} \times \hat{E} = (16049 + 3195) \cdot 0,12 = 2309 \text{ год}$$

$T_{\text{ІВ}}$ - нормативно-розрахункова кошторисна трудомісткість робіт, що передбачаються в прямих витратах, яка враховує трудовитрати робітників, зайнятих на будівельно-монтажних

роботах (16049 люд-год) і на керуванні та обслуговуванні будівельних машин та механізмів (3195 люд-год);

$K = 0,12$ - усереднений коефіцієнт переходу від нормативно-розрахункової кошторисної трудомісткості робіт, що передбачаються в прямих витратах, до трудовитрат працівників у ЗВВ, приймається в розмірах рекомендованих Мінрегіонбудом України. [1, додаток 3].

Заробітна плата в загальновиробничих витратах визначаємо за формулою 9:

$$\zeta \dot{\zeta}_{\zeta \hat{A} \hat{A}} = \dot{O}_{\zeta \hat{A} \hat{A}} \times \hat{A}_{\dot{\epsilon} p \dot{a} - \dot{a} \dot{i} \dot{a}}^{\dot{\delta} \dot{i} \zeta} = 2309 \times 21,77 = 50267 \dot{a} \dot{\delta} \dot{i},$$

$$\dot{O}_{\zeta \hat{A} \hat{A}} = 2309 \dot{a} \dot{\delta} \dot{i} / \dot{\epsilon} p \dot{a} - \dot{a} \dot{i} \dot{a} - \text{трудовитрати працівників у ЗВВ}$$

$\hat{A}_{\dot{\epsilon} p \dot{a} - \dot{a} \dot{i} \dot{a}}^{\dot{\delta} \dot{i} \zeta} = 21,77 \dot{a} \dot{\delta} \dot{i} / \dot{\epsilon} p \dot{a} - \dot{a} \dot{i} \dot{a}$ - вартість людино-години приймається в розмірі, рекомендованому Мінрегіонбудом України для будівництва, за сьомим нормативним розрядом на виконання робіт. [1, додаток 1].

Відрахування на соціальні заходи згідно із законодавством визначаються за формулою 10:

$$\hat{A}_{\dot{n} \zeta} = (\zeta \dot{\zeta}_{\dot{\delta} \dot{a}} + \zeta \dot{\zeta}_{\dot{i} \dot{a} \phi} + \zeta \dot{\zeta}_{\zeta \hat{A} \hat{A}}) \times \hat{E}_{\dot{n} \zeta} =$$

$$= (207110 + 46319 + 50267) \times 0,38918 = 118192 \dot{a} \dot{\delta} \dot{i},$$

$K_{c.z.} = 0,38918$ - коефіцієнт, обчислений виходячи з суми встановлених законодавством нормативів відрахувань на соціальні заходи, крім сплати тимчасової непрацездатності за перші п'ять днів. Станом з 1.01.2010 р. відрахування на соціальні заходи складають біля 38,918%.

Кошти на покриття решти статей загальновиробничих витрат визначаються за формулою 11:

$$\hat{E}_{\dot{\delta} \zeta \hat{A} \hat{A}} = \dot{O}_{\dot{i} \hat{A}} \times \dot{I} = (16049 + 3195) \times 2,73 = 52536 \dot{a} \dot{\delta} \dot{i},$$

$T_{\text{ДВ}}$ - нормативно-розрахункова кошторисна трудомісткість робіт, що передбачаються в прямих витратах, яка враховує трудовитрати робітників, зайнятих на будівельно-монтажних роботах (16049 люд-год) і на керуванні та обслуговуванні будівельних машин та механізмів (3195 люд-год);

$\dot{I} = 2,73 \dot{a} \dot{\delta} \dot{i} / \dot{\epsilon} p \dot{a} - \dot{a} \dot{i} \dot{a}$ - усереднений показник для визначення коштів на покриття решти статей ЗВВ. Додаток 3 [1].

Загальновиробничі витрати – це сума трьох блоків витрат, а саме заробітна плата в загальновиробничих витратах, відрахування на соціальні заходи та кошти на покриття решти статей загальновиробничих витрат (у цьому прикладі відповідно пункти 5, 6 і 7):

$$50267 + 118192 + 52536 = 220995 \text{ \textit{€}}.$$

Всього по кошторису – це сума прямих та загальновиробничих витрат:

$$1494507 + 220995 = 1715502 \text{ \textit{€}}.$$

Кошторисна трудомісткість – це сума трудовитрат робітників-будівельників, робітників зайнятих на обслуговуванні машин та механізмів (в прямих витратах) та інженерно-технічних працівників (в загальновиробничих витратах):

$$16049 + 3195 + 2309 = 21553 \text{ \textit{люд} - год}$$

Кошторисна заробітна плата – це сума заробітної плати робітників-будівельників, робітників зайнятих на обслуговуванні машин та механізмів (в прямих витратах) та інженерно-технічних працівників (в загальновиробничих витратах):

$$253429 + 50267 = 303696 \text{ \textit{€}}.$$

3.3.2. Складання об'єктного кошторису

Об'єктний кошторис складаємо за формою №3 додаток Г до ДБН Д.1.1-1-2000, яка є обов'язковою і незмінною.

В п.1.7 детально пояснено складання об'єктного кошторису. Зазначимо, що дані об'єктного кошторису повністю відповідають даним локального кошторису, якщо локальний кошторис складався тільки один.

Приклад об'єктного кошторису приведено.

3.3.3. Складання зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва

Зведений кошторисний розрахунок (ЗКР) вартості будівництва складається за формою №1 додаток А (обов'язковий) до ДБН Д.1.1-1-2000.

Розрахунок зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва детально пояснено в п.1.8, а конкретні розрахунки здійснено в прикладі.

В навчальних цілях в курсовій (розрахунковій) роботі враховуємо тільки один локальний кошторис на загальнобудівельні роботи, тому в зведеному кошторисному розрахунку вартості будівництва не всі глави будуть присутні.

До глави 2 “Основні об’єкти будівництва” включається кошторисна вартість об’єкту з об’єктного кошторису.

До глави 8 “Тимчасові будівлі та споруди” включаються кошти на зведення тимчасових будівель та споруд, необхідних для забезпечення виробничих потреб будови, а також для розміщення й обслуговування працівників будівництва. Приймаються згідно ДБН Д.1.1-2000 додатку 6 (в процентному відношенні по сумі глав 1-7) і включаються до граф 4,5 та 8.

До глави 9 “Інші роботи та витрати” включаються кошти, наприклад:

- додаткові витрати при виконанні БМР в зимовий період. Розмір коштів визначається в залежності від району будівництва та за видами будівництва за усередненими показниками (додаток 8 та 10 [1]), що надаються Держбудом і виражені у відсотках від вартості будівельно-монтажних робіт за підсумком глав 1-8 ЗКР і включаються до граф 4,5,8.

- додаткові витрати при виконанні БМР в літній період просто неба при температурі зовнішнього повітря більше ніж $+27^{\circ}\text{C}$. Розмір коштів визначається за усередненим показником, що надається Держбудом і становить 0,27 % від вартості будівельно-монтажних робіт за підсумком глав 1-8 ЗКР і включаються до граф 4,5 та 8.

До глави 10 “Утримання служби замовника та авторський нагляд” до граф 7 та 8 включаються кошти в поточному рівні цін, призначені на:

- утримання служби замовника (включаючи витрати на технічний нагляд) в розмірі 2,5% від підсумку глав 1-9 по графі 8;

- проведення тендерів 0,2 % від підсумку глав 1-9 по графі 8;

- введення об’єкта в експлуатацію, формування страхового фонду документації України в розмірі 0,06 % від підсумку глав 1-9 по графах 4,5.

До глави 12 “Проектні та вишукувальні роботи” до граф 7 та 8 включаються:

- кошторисна вартість проектно-вишукувальних робіт приймається з урахуванням рекомендованих Держбудом за погодженням

Мінекономіки усереднених показників (додаток 1, ДБН Д.1.1-7-2000), виражених у гривнях на одну людину-годину загальної кошторисної трудомісткості, і позначається у графах 7 та 8 ЗКР;

- кошторисна вартість експертизи проектно-кошторисної документації.

До зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва після підсумку глав 1-12 включаються:

- кошторисний прибуток приймається з урахуванням рекомендованих Мінрегіонбудом України за погодженням Мінекономіки усереднених показників [1, додаток 12], виражених у гривнях на одну людину-годину загальної кошторисної трудомісткості, і позначається у графах 4,5 та 8 ЗКР;

- кошти на покриття адміністративних витрат будівельних організацій приймається з урахуванням рекомендованих Мінрегіонбудом України за погодженням Мінекономіки усереднених показників [1, додаток 13], виражених у гривнях на одну людину-годину загальної кошторисної трудомісткості, і позначається у графах 7 та 8 ЗКР;

- кошти на покриття ризику всіх учасників будівництва приймається в межах рекомендованих Мінрегіонбудом України усереднених показників [1, додаток 14] і визначається у відсотках до підсумку глав 1-12 по графах 4, 5, 6, 7, 8 із зазначенням у графах 4, 5, 6, 7 та 8;

- кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами надається у відсотках до підсумку глав 1-12 по графах 4, 5, 6, 8 із зазначенням у графах 4, 5, 6, та 8;

- податки, збори, обов'язкові платежі, встановлені чинним законодавством і не враховані складовими вартості будівництва:

- відрухання коштів на фінансування і матеріально-технічне обслуговування сільських пожежних команд у сільських населених пунктах, де немає підрозділів державної пожежної охорони визначається у відсотках (становить 3%) до підсумку глав 1-12 по графі 8 із зазначенням у графах 7 та 8;
- комунальний податок визначається у відсотках від мінімального фонду кошторисної заробітної плати (в даний час становить 10%) та зазначається у графах 7 та 8;

- податок на додану вартість (в даний час становить 20%) нараховуємо за підсумком “ Разом крім ПДВ ” по графі 8 і записуємо у графі 7,8.

Підсумки в зведеному кошторисному розрахунку вартості будівництва виконують по всіх графах (4,5,6,7,8).

За підсумком зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва зазначають зворотні суми, що враховують реалізацію матеріалів і виробів, одержуваних від розбирання тимчасових будівель і споруд, у розмірі 15% кошторисної вартості тимчасових будівель і споруд.

3.3.4. Складання договірної ціни

Договірна ціна на будівництво деревообробного цеху складається за додатком 18 (макет) до ДБН Д.1.1-1-2000.

Розрахунок договірної ціни детально пояснено в п.2.

Приклад договірної ціни приведено.

4. Зразок розробки кошторисної документації

Національний університет
водного господарства
та природокористування

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА Деревообробний цех

Будівництво розташоване на території ..... області.

Вартість матеріальних ресурсів і машино-годин прийнято за регіональними поточними цінами станом на дату складання документації та за усередненими даними Держбуду України.

Загальновиробничі витрати розраховані відповідно до усереднених показників Додатка З до ДБН Д.1.1-1-2000.

При складанні розрахунків інших витрат прийняті такі нарахування:

1.	Усереднений показник ліміту коштів на зведення та розбирання титульних тимчасових будівель і споруд, ДБН Д.1.1-1-2000 п.З.1.14	4,1000	%
2.	Усереднений показник ліміту коштів на додаткові витрати при виконанні будівельно-монтажних робіт у зимовий період, ДБН Д.1.1-1-2000 п.З.2.10 $0,9 \times 0,9 =$	0,8100	%
3.	Усереднений відсотковий показник літнього подорожчання, ДБН Д.1.1-1-2000 п.З.2.10.10	0,27	%
4.	Утримання служби замовника (включаючи витрати на технічний нагляд), ДБН Д.1.1-1-2000 Додаток Б п.49	2,50	%
5.	Кошторисна вартість проектних робіт, ДБН Д.1.1-1-2000 Додаток Б п.55	3,18	%
6.	Кошторисна вартість комплексної державної експертизи проектно-кошторисної документації (К=1,1), Пост. Кабміна України від 05.04.06 №427	0,17	%
7.	Показник витрат на покриття ризику, пов'язаного з проектною документацією, ДБН Д.1.1-1-2000 п.З.1.19	3,60	%
8.	Кошти на покриття витрат, пов'язаних з інфляційними процесами, визначені з розрахунку закінчення будівництва у		
9.	Прогнозний рівень інфляції в будівництві першого року будівництва, коефіцієнт (К=1,13), ДБН Д.1.1-1-2000 п.З.1.20	1,098	
10.	Відрахування коштів на фінансування і матеріально-технічне забезпечення сільських пожежних команд у сільських населених пунктах, де немає підрозділів державної пожежної охорони, ДБН Д.1.1-1-2000 п.З.1.22	3,00	%
11.	Комунальний податок : відсоток від мінімального фонду заробітної плати, ДБН Д.1.1-1-2000 п.З.1.22	10,00	%
12.	Усереднений показник для визначення розміру кошторисного прибутку, ДБН Д.1.1-1-2000 п.З.1.18	6,20	грн./люд.-г
13.	Усереднений показник для визначення розміру адміністративних витрат, ДБН Д.1.1-1-2000 п.З.1.18.4	1,52	грн./люд.-г
	Загальна кошторисна трудомісткість	26,044	тис.люд.-г
	Нормативна трудомісткість робіт, яка передбачається у прямих витратах	19,244	тис.люд.-г
	Загальна кошторисна заробітна плата	303,696	тис.грн.
	Середньомісячна заробітна плата на 1 робітника в режимі повної зайнятості (при середньомісячній нормі тривалості робочого часу 167,58 люд.-г та розряді робіт 3,8)	2300,00	грн.

Всього за зведеним кошторисним розрахунком:

у тому числі:

будівельно-монтажні роботи -
вартість устаткування -
інші витрати -
податок на додану вартість -

2718,121 тис.грн.

2051,933 тис.грн.

- тис.грн.

213,168 тис.грн.

453,020 тис.грн.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Примітка:

1. Дані про структуру кошторисної вартості будівництва наведені у документі "Підсумкові вартісні параметри".

Склав :

Перевірив :

Будова - Деревообробний цех
Шифр проекту - 2-1-1

Локальний кошторис № 2-1-1 з розрахунками одиничної вартості
на загальнобудівельні роботи
Деревообробний цех

Основа:
креслення (специфікації) №

Кошторисна вартість
Кошторисна трудомісткість
Кошторисна заробітна плата
Середній розряд робіт

1715,502 тис. грн.
21,553 тис.люд.-год.
303,696 тис. грн.
3,3 розряд

Складений в поточних цінах станом на 2010 р.

№ п/п	Шифр і номер позиції нормативу	Найменування робіт і витрат, одиниця виміру	Кількість	Вартість одиниці, грн.		Загальна вартість, грн.			Витрати труда робітників, люд.-год.		
				всього	експлуатації машин	всього	заробітної плати	експлуатації машин	не зайнятих обслуговуванням машин		
									в тому числі заробітної плати		на одиницю
				заробітної плати	в тому числі заробітної плати	всього	заробітної плати	на одиницю	всього		
1	E1-24-1	Розроблення ґрунту бульдозерами потужністю 59 кВт [80 к.с.] з переміщенням ґрунту до 10 м, група ґрунтів 1	1,665	1110,54	1110,54	1849	-	1849	-	-	-
		1000м3									
		<i>Розрахунок одиничної вартості</i>				E1-24-1					
	C207-148	<i>Машини та механізми</i> Бульдозери, потужність 59 кВт [80 к.с.]	16,73		66,38			1110,54			
		<i>маш-год</i>			20,05			335,44			
		<i>Разом машин та механізмів</i>	грн.					1110,54			
								335,44			
2	E1-24-9 к=2,2	Додавати на кожні наступні 10 м переміщення ґрунту [понад 10 м] бульдозерами потужністю 59 кВт [80 к.с.] , група ґрунтів 1	3,663	1028,23	1028,23	3766	-	3766	-	-	-
		1000м3									
		<i>Розрахунок одиничної вартості</i>				E1-24-9					
	C207-148	<i>Машини та механізми</i> Бульдозери, потужність 59 кВт [80 к.с.]	15,49		66,38			1028,23			
		<i>маш-год</i>			20,05			310,57			
		<i>Разом машин та механізмів</i>	грн.					1028,23			
								310,57			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3	E1-13-2	Розроблення ґрунту у відвал екскаваторами "драглайн" або "зворотна лопата" з ковшом місткістю 0,4 [0,3-0,45] м ³ , група ґрунтів 2	1,12	3464,39 139,47	3324,92 1214,51	3880	156	3724 1360	12,31 76,04	14 85
		<i>Розрахунок об'ємної вартості</i>				E1-13-2				
		<i>Заробітна плата, грн.</i>								
		<i>Витрати труда робітників - будівельників, люд-год</i>	12,31	11,33		139,47				
		<i>Середній розряд робіт 2,0</i>								
		<i>Машини та механізми</i>								
	S206-246	Екскаватори одноковшові дизельні на гусеничному ході, місткість коша 0,4 м ³	53,55		62,09 22,68			3324,92 1214,51		
		<i>маши-год</i>								
		<i>Разом машин та механізмів</i>	грн.					3324,92 1214,51		
4	E1-18-2	Розроблення ґрунту з навантаженням на автомобілі-самоскиди екскаваторами одноковшовими дизельними на гусеничному ході з ковшом місткістю 0,4 [0,35-0,45] м ³ , група ґрунтів 2	0,2	5917,78 344,77	5573,01 1942,93	1184	69	1115 389	30,43 122,41	6 24
		<i>Розрахунок об'ємної вартості</i>				E1-18-2				
		<i>Заробітна плата, грн.</i>								
		<i>Витрати труда робітників - будівельників, люд-год</i>	30,43	11,33		344,77				
		<i>Середній розряд робіт 2,0</i>								
		<i>Машини та механізми</i>								
	S206-246	Екскаватори одноковшові дизельні на гусеничному ході, місткість коша 0,4 м ³	66,13		62,09 22,68			4106,01 1493,83		
		<i>маши-год</i>								
	S207-148	Бульдозери, потужність 59 кВт [80 к.с.]	22,1		66,38 20,05			1467,00 443,11		
		<i>маши-год</i>								
		<i>Разом машин та механізмів</i>	грн.					5573,01 1942,93		
5	S311-14	Перевезення ґрунту до 14 км	225	24,12 -	24,12 2,64	5427	-	5427 594	- 0,21	- 48
6	E1-164-2	Розробка ґрунту вручну в траншеях глибиною до 2 м без кріплень з укосами, група ґрунтів 2	0,93	2900,74 2900,74	-	2698	2698	-	261,80	243
		<i>Розрахунок об'ємної вартості</i>				E1-164-2				
		<i>Заробітна плата, грн.</i>								
		<i>Витрати труда робітників - будівельників, люд-год</i>	261,80	11,08		2900,74				
		<i>Середній розряд робіт 1,7</i>								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
7	E11-2-4	Улаштування ущільнених трамбівками підстилаючих щелевених шарів	58	348,47 86,15	76,14 20,41	20211	3837	4416 1184	5,12 1,49	297 86
		<i>мЗ</i> <i>Розрахунок об'ємної вартості</i> <i>Заробітна плата, грн</i> <i>Витрати на робітників - будівельників, люд-год</i> <i>Середній розряд робіт 3,3</i>		5,12	12,92	E11-2-4				
	S205-102	<i>Машини та механізми</i> Компресори пересушені з двигуном внутрішнього згоряння, тиск до 686 кПа [7 ат], подача 5 м ³ /хв маш-год	1,19		63,98 17,15			76,14 20,47		
		Разом машин та механізмів	грн.					76,14 20,47		
	S1421-9474	<i>Матеріали</i> Щебінь із природного каменю для будівельних робіт, фракція 5[3]-10 мм, марка М200-300	0,18	166,64		29,82				
	S1421-9476	<i>мЗ</i> Щебінь із природного каменю для будівельних робіт, фракція 10-20 мм, марка М200-300	0,09	145,58		13,10				
	S1421-9478	<i>мЗ</i> Щебінь із природного каменю для будівельних робіт, фракція 40-70 мм, марка М200-300	1	114,80		114,80				
	S1421-9479-1	<i>мЗ</i> Клинєць, марка 300	0,092	175,59		16,15				
	S1421-9479-2	<i>мЗ</i> Кам'яний дріб'язок, марка 300	0,184	175,59		32,31				
		Разом матеріалів	грн.			206,18				
8	E1-24-1	Розроблення ґрунту бульдозерами потужністю 59 кВт [80 к.с.] з переміщенням ґрунту до 10 м, група ґрунтів 1	1,346	1110,54 --	1110,54 335,44	1495	-	1495 452	- 21,58	- 29
		<i>1000мЗ</i> <i>Розрахунок об'ємної вартості</i> <i>Машини та механізми</i> Бульдозери, потужність 59 кВт [80 к.с.]		16,73	66,38 20,05	E1-24-1		1110,54 335,44		
	S207-148	<i>маш-год</i> Разом машин та механізмів	грн.					1110,54 335,44		
9	S311-14	Перевезення ґрунту до 14 км	314	24,12 --	24,12 2,64	7574	-	7574 829	- 0,21	- 67
10	E7-1-7	Укладання фундаментів під колони при глибині котлована до 4 м, маса конструкцій більше 3,5 т 100шт	0,24	19806,14 5272,55	14333,59 5065,84	4705	1265	3440 1216	403,10 320,42	97 77

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	C123-514-У	Щити сталеві, ширина 300-750 мм, товщина 25 мм м2	5,65	71,69		405,05				
	C1424-11621	Суміш бетонні готові важки, клас бетону В15 [М200], крупність заповнювача більше 10 до 20 мм м3	3,05	427,64		1304,30				
	C1425-11681	Розчин готовий кладковий важкий цементний, марка М50 м3	0,42	256,85		107,88				
		Разом матеріалів	зрн.			1900,49				
13	C1411-9131	Балки фундаментні трапецеїдального перерізу, довжина до 6 м, клас бетону В15 м3	13,02	910,22	-	11851	-	-	-	-
14	E7-5-12	Установлення колон прямокутного перерізу у стакани фундаментів будівель при глибині закладення колон більше 0,7 м, масі колон до 6 т 100шт	0,24	43479,38 17558,17	17390,99 6968,05	10435	4214	4174 1872	1294,85 432,44	311 104
		<i>Розрахунок об'ємної вартості</i>				E7-5-12				
		<i>Заробітна плата, грн.</i>								
		<i>Витрати труда робітників - будівельників, люд-год</i>	1294,85	13,56		17558,17				
		<i>Середній розряд робіт 3,7</i>								
		<i>Машина та механізми</i>								
	C200-2	Автомобілі бортові, вантажопідйомність до 5 т маш-год	101,44		41,64 16,55			4223,96 1678,83		
	C202-1243	Крани на гусеничному ходу, вантажопідйомність до 16 т маш-год	162,4		80,67 32,54			13100,81 5284,50		
	C204-502	Установка для зварювання ручного дугового [постійного струму] маш-год	16,85		3,93 0,28			66,22 4,72		
		Разом машин та механізмів	зрн.					17390,99 6968,05		
		<i>Матеріали</i>								
	C111-987	Фасонний гарячекатаний прокат із сталі вуглецевої звичайної якості марки Ст3кп, кутувий рівноплечиковий, товщина 11-30 мм, ширина папінки 180-200 мм т	0,377	3888,20		1465,85				
	C111-1529	Електроди, діаметр 6 мм, марка З42 т	0,022	7240,89		159,30				
	C112-58	Дошки обрізні з хвойних порід, довжина 4-6,5 м, ширина 75-150 мм, товщина 32,40 мм, IV сорт м3	0,3	712,89		213,87				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	C200-2	Автомобілі бортові, вантажопідйомність до 5 т маш-год	80,16		47,64 16,55			3337,86 1326,65		
	C202-1244	Крани на гусеничному ході, вантажопідйомність 25 т маш-год	162,4		105,18 35,56			17081,23 5774,94		
	C204-502	Установка для зварювання ручного дугового [постійного струму] маш-год	73,5		3,93 0,28			288,86 20,58		
		Разом машин та механізмів	грн.					20707,95 7122,17		
		М а т е р і а л и								
	C111-1529	Електроди, діаметр 6 мм, марка З42 т	0,1	7240,89		724,09				
	C121-777	Деталі кріплення рейок, елементи кріплення підвісних стель, трубопроводів, повітроводів, закладні деталі, деталі кріплення стінових панелей, ворота, рами, з'яв тощо масою не більше 50 кг, з перевагою профільного прокату, такі, що складаються з двох та більше деталей, з отворами та без отворів, які з'єднуються на зварюванні т	0,2	12279,03		2455,81				
		Разом матеріалів	грн.			3179,90				
21	C1413-1220	Панелі тришарові із зовнішніми шарами із бетону щільністю 1900 кг/м3 та більше, щільність утеплювача із мінераловатних виробів або виробів із штапельного скляного волокна 100 кг/м3, товщина конструкції 25 см, товщина утеплювального шару 13 см, маса до 5 т м2	734	211,86	-	155358	-	-	-	-
22	E7-13-7	Укладання в одноповерхових будівлях і спорудах плит покриття довжиною до 6 м, площею до 20 м2, при масі кровляних і підкровляних конструкцій до 10 т, при висоті будівель до 25 м 100шт	0,58	19364,72 5302,65	7504,60 2658,25	10844	2968	4203 1489	400,20 171,67	224 96
		Розрахунок одиничної вартості				E7-13-7				
		Заробітна плата, грн	400,20	13,25		5302,65				
		Витрати труда робітників - будівельників, люд-год Середній розряд робіт 3,5								
	C200-2	М а ш и н и т а м е х а н і з м и Автомобілі бортові, вантажопідйомність до 5 т маш-год	55,36		47,64 16,55			2305,19 916,21		
	C202-1244	Крани на гусеничному ході, вантажопідйомність 25 т маш-год	48,87		105,18 35,56			5140,15 1737,82		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Витрати труда робітників - будівельників, люд-год Середній розряд робіт 3,7	191,18	13,56		2592,40				
		<i>М а ш и н и т а м е х а н і з м и</i>								
	S200-2	Автомобілі бортові, вантажопідйомність до 5 т маш-год	5,72		47,64			238,18		
	S202-128	Крани баштові, вантажопідйомність 5 т маш-год	4,22		50,59			94,67		
		Разом машин та механізмів грн.			20,56			213,49		
								86,76		
								451,67		
								187,43		
		<i>М а т е р і а л и</i>								
	S111-782	Локоси з квадратних заготовок, маса 1,8 кг т	0,0023	556,83		12,78				
	S142-10-2	Вода м3	0,3	5,18		1,55				
	S1425-11688	Розчин готовий кладковий важкий цементно-вапняковий, марка М50 м3	2,3	298,02		685,45				
		Разом матеріалів грн.				699,78				
25	S1422-10934	Цегла керамічна одинарна повнотіла, розміри 250х120х65 мм, марка М150 1000шт	9	1112,25	-	10010		-	-	-
26	E10-19-3	Установлення віконних блоків з одинарними і спареними рамами в кам'яних стінах промислових будівель при площі прорізу більше 10 м2 100м2	8,81	3894,29	778,40	28520	10737	5301	130,19	887
				1576,80	310,26			2113	21,26	145
		<i>Р о з р а х у н о к о б и н и ч н о ї в а р т о с т і</i>				E10-19-3				
		<i>З а р о б і т н а п л а т а, грн</i>								
		Витрати труда робітників - будівельників, люд-год Середній розряд робіт 2,7	130,19	12,11		1576,60				
		<i>М а ш и н и т а м е х а н і з м и</i>								
	S200-2	Автомобілі бортові, вантажопідйомність до 5 т маш-год	9,48		41,64			394,75		
	S202-1243	Крани на гусеничному ході, вантажопідйомність до 16 т маш-год	4,68		16,55			156,89		
		Разом машин та механізмів грн.			80,67			377,54		
	S233-201	Машини свердлильні електричні маш-год	8,99		32,54			152,29		
		Разом машин та механізмів грн.			0,68			6,11		
					0,12			1,08		
								778,40		
								310,26		
		<i>М а т е р і а л и</i>								
	S111-181	Цвяхи будівельні з плоскою головою 1,8х60 мм т	0,00159	4904,33		7,80				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	C111-219	Плоскі в'язучі Г-З t	0,00837	334,32		2,80				
	C111-1484	Шуруп з напівкруглою головкою, діаметр стрижня 8 мм, довжина 100 мм t	0,00285	6498,59		18,52				
	C111-1591	Смола кам'яноугільна для дорожнього будівництва t	0,014	1119,11		15,67				
	C111-1708	Ключня просочене кг	55,9	9,29		519,31				
	C111-1746	Прокладки гумові [пластина технічна пресована] кг	4,45	10,95		48,73				
	C111-1762	Топль з крупнозернистою посипкою гідроізоляційна, марка ТГ-350 м2	66	4,81		317,46				
	C111-1865	Закріпки металеві кг	7,2	7,75		55,80				
	C111-1866	Йоржі металеві кг	15,64	7,75		121,21				
	C112-24	Бруски обрізані з хвойних порід, довжина 4-6,5 м, ширина 75-150 мм, товщина 40-75 мм, II сорт м3	0,18	1270,74		228,73				
	C112-62	Дошки обрізані з хвойних порід, довжина 4-6,5 м, ширина 75-150 мм, товщина 44 мм і більше, IV сорт м3	0,28	651,42		182,40				
	C1425-11688	Розчин готовий кладковий важкий цементно-вапняковий, марка М50 м3	0,07	298,02		20,86				
		Разом матеріалів	грн.			1539,29				
27	C123-145	Блоки віконні для промислових будівель, що відчиняються всередину приміщення, спареної конструкції, тристулчасті, ширина коробки 124 мм, ПВД 18-30,2, ПВД 18-30,2П, площа 5,18 м2 м2	681	337,49	-	229831	-	-	-	-
28	E10-26-1	Установлення дверних блоків у зовнішніх і внутрішніх прорізах кам'яних стін, площа прорізу до 3 м2 100м2	0,32	4286,04	1418,42	1372	610	454	142,04	45
				1904,76	569,90			182	35,70	11
		Розрахунок об'ємної вартості				E10-26-1				
		Заробітна плата, грн								
		Витрати труда робітників - будівельників, люд-год	142,04	13,41		1904,76				
		Середній розряд робіт 3,6								
		Машини та механізми								
	C200-2	Автомобілі бортові, вантажодійсність до 5 т маш-год	9,15		41,64			381,01		
					16,55			151,43		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	C202-1243	Крани на гусеничному ході, вантажопідйомність до 16 т	12,86		80,67 32,54			1037,42 418,46		
		Разом машин та механізмів	грн.					1418,42 569,90		
		<i>М а т е р і а л и</i>								
	C111-160	Цвяхи споряджувальні круглі 1,0х16 мм	0,0021	11143,79		23,40				
	C111-181	Цвяхи будівельні з плоскою головкою 1,8х60 мм	0,00413	4904,33		20,25				
	C111-219	Гіпсові в'язучі Г-3	0,016	334,32		5,35				
	C111-1591	Смола кам'яноугільна для дорожнього будівництва	0,02362	1119,11		26,43				
	C111-1627	Дрань шпукатурна, довжина 800-1000 мм, ширина 19-22 мм, товщина 4 мм	0,525	121,18		63,62				
	C111-1762	Топів з крупнозернистою посылкою гідроізоляційна, марка ТГ-350	89	4,81		428,09				
	C111-1866	Закріпки металеві	37,5	7,75		290,63				
	C112-53	Дошки обрізні з хвойних порід, довжина 4-6,5 м, ширина 75-150 мм, товщина 25 мм, III сорт	0,08	922,42		73,79				
	C1425-11688	Розчин готовий кладковий важкий цементно-вапняковий, марка М50	0,105	298,02		31,29				
		Разом матеріалів	грн.			962,86				
29	C123-246	Блоки дверні зовнішні для промислових будівель щитової конструкції одноповерхні з глухим полотном, ДНГ 21-8, площа 1,84 м2	32	441,89	-	14134	-	-	-	-
30	E10-34-2	Установлення воріт з дерев'яними коробками і утепленими полотнами і хвіртками	0,32	2928,96 1772,95	381,01 151,43	937	587	122 48	142,52 12,17	46 4
		<i>Р о з р а х у н о к о б и ч н о ї в а р т о с т і</i>				E10-34-2				
		З а р о б і т н а п л а т а, грн								
		Витрати труда робітників - будівельників, люд-год	142,52	12,44		1772,95				
		Середній розряд робіт 3,0								
		<i>М а ш и н и т а м е х а н і з м и</i>								
	C200-2	Автомобілі бортові, вантажопідйомність до 5 т	9,15		41,64 16,55			381,01 151,43		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	C111-856	Руберойд покрівельний з пиловидною засипкою РКП-350Б	4,4	5,36		23,58				
	C142-10-2	М2								
	C1425-11684	Вода	3,85	5,18		19,94				
		Розчин готовий кладковий важкий цементний, марка М150	1,53	333,29		509,93				
		Разом матеріалів	грн.			553,46				
35	E12-2-2	Улаштування покрівель плоских чотиришарових із рулонних покрівельних матеріалів на бітумній мастиці із захисним шаром гравію або дрібного щебеню на бітумній антисептованій мастиці 100м2	10,08	3779,33 570,07	148,70 55,41	38086	5746	1499 559	41,55 3,61	419 36
		Розрахунок об'ємної вартості				E12-2-2				
		Заробітна плата, грн								
		Витрати труда робітників - будівельників, люд-год Середній розряд робіт 3,8	41,55	13,72		570,07				
		Машини та механізми								
	C200-2	Автомобілі бортові, вантажопідйомність до 5 т маш-год	0,74		41,64 16,55			30,81 12,25		
	C202-128	Крани баштові, вантажопідйомність 5 т маш-год	1,15		50,59 20,56			58,18 23,64		
	C202-1141	Крани на автомобільному ході, вантажопідйомність 10 т маш-год	0,74		80,68 26,38			59,70 19,52		
		Разом машин та механізмів	грн.					148,70 55,41		
		Матеріали								
	C111-594	Мастика бітумна покрівельна гаряча т	1,26	2347,41		2957,74				
	C1113-302	Сімазин, 50%-ий порошок, змочувальний кг	0,001	35,23		0,04				
	C1421-9504	Гравій для будівельних робіт, фракція 5(3)-10 мм, марка ДРВ м3	1,05	97,89		102,78				
		Разом матеріалів	грн.			3060,56				
36	C111-856	Руберойд покрівельний з пиловидною засипкою РКП-350Б	4636,8	5,36	-	24853	-	-	-	-
		М2								
37	E15-165-4 к=2,4	Поліпшене фарбування кольором олійним розбіленим дерев'яних заповнень дверних прорізів 100м2	0,77	2219,75 1842,94	2,08 0,83	1708	1419	2 1	139,09 0,07	107 -

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	C111-387	Білило густотерте цинкове МА-011-2Н т	0,00014	13018,85		1,82				
	C111-449	Фарба олійна та алкідна, готова до застосування, для внутрішніх робіт, блакитна, оранжево-бежева, МА-25 т	0,0253	8428,75		213,25				
	C111-639	Пемза шлакова (щеділь пористий із металургійного шлаку), марка 600, фракція від 5 до 10 мм м3	0,0024	129,42		0,31				
	C111-1608	Дрантя кг	0,31	1,94		0,60				
	C111-1667	Оліфра для покращеного фарбування [10% натуральної, 90% комбінованої] т	0,0021	16909,87		35,51				
	C111-1895	Шпаклівка клейова т	0,039	2908,22		113,42				
		Разом матеріалів грн.				368,05				
39	E15-165-4 к=2,4	Поліпшене фарбування кольором олійним розбіленим дерев'яних заповнень воріт 100м2	1,152	2219,75 1842,94	2,08 0,83	2557	2123	2 1	139,09 0,07	160
		Розрахунок об'ємної вартості E15-165-4								
		Заробітна плата, грн	139,09	13,25		184,294				
		Витрати труда робітників - будівельників, люд-год								
		Середній розряд робіт 3,5								
	C200-2	Машини та механізми Автомобілі бортові, вантажопідйомність до 5 т маши-год	0,05		41,64 16,55			2,08 0,83 2,08 0,83		
		Разом машин та механізмів грн.								
		Матеріали								
	C111-111	Папір для шліфувальних шкурок вологостійкий ОВ-120 1000м2	0,00084	3733,04		3,14				
	C111-387	Білило густотерте цинкове МА-011-2Н т	0,00014	13018,85		1,82				
	C111-449	Фарба олійна та алкідна, готова до застосування, для внутрішніх робіт, блакитна, оранжево-бежева, МА-25 т	0,0246	8428,75		207,35				
	C111-639	Пемза шлакова (щеділь пористий із металургійного шлаку), марка 600, фракція від 5 до 10 мм м3	0,0024	129,42		0,31				
	C111-1608	Дрантя кг	0,31	1,94		0,60				
	C111-1667	Оліфра для покращеного фарбування [10% натуральної, 90% комбінованої] т	0,0025	16909,87		42,27				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	C111-1895	Шпаклівка клейова <i>m</i>	0,041	2908,22		119,24				
		Разом матеріалів	грн.			374,73				
40	E15-180-1	Просте фарбування стін полівінілацетатними водоемульсійними сумішами по штукатурці й збірних конструкціях, підготовлених під фарбування 100м2 Розрахунок об'ємної вартості	12	1382,43 297,83	10,02 5,23	16589	3574	120 63	22,77 0,43	273 5
		Заробітна плата, грн								
		Витрати труда робітників - будівельників, люд-год	22,77	13,08		297,83				
		Середній розряд робіт 3,4								
	C200-2	Машина та механізми Автомобілі бортової, вантажопідйомність до 5 т маш-год	0,18		47,64 16,55			7,50 2,98		
	C270-14	Підйомні щоголові будівельні, вантажопідйомність 0,5 т маш-год	0,18		14,02 12,48			2,52 2,25		
		Разом машин та механізмів	грн.					10,02 5,23		
		Матеріали								
	C111-111	Папір для шліфувальних шкурко вологостійкий СВ-120 1000м2	0,0003	3733,04		1,12				
	C111-1608	Дрантя кг	0,1	1,94		0,19				
	C111-1626	Дисперсія полівінілацетатна непластифікована, марка D50H кг	52	20,36		1058,72				
	C111-1895	Шпаклівка клейова <i>m</i>	0,005	2908,22		14,54				
		Разом матеріалів	грн.			1074,58				
41	E15-155-2	Силкатне фарбування фасадів із риштувань з підготовленням поверхні 100м2 Розрахунок об'ємної вартості	7,34	586,50 383,77	2,08 0,83	4158	2817	15 6	30,85 0,07	226 -
		Заробітна плата, грн								
		Витрати труда робітників - будівельників, люд-год	30,85	12,44		383,77				
		Середній розряд робіт 3,0								
	C200-2	Машина та механізми Автомобілі бортової, вантажопідйомність до 5 т маш-год	0,05		47,64 16,55			2,08 0,83		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Разом машин та механізмів	грн.					2,08 0,83		
		<i>М а т е р і а л и</i>								
	S111-639	Пемза шлакова [щебінь пористий із металургійного шлаку], марка 600, фракція від 5 до 10 мм	0,0003	129,42		0,04				
	S111-1608	Дрантя	0,01	1,94		0,02				
	S111-1656	Фарби силкатні, зелена та червона	0,045	1942,96		87,41				
	S142-10-2	Вода	0,075	5,18		0,39				
	S1113-43	Рідина [ГЮК-10]	0,0023	11373,87		26,16				
	S1113-307	Скло рідке капільне	0,0532	925,59		49,24				
	S1425-11702	Розчин готовий опоряджувальний цементно-вапняковий 1:1,6	0,06	289,86		17,39				
		Разом матеріалів	грн.			180,65				
42	E11-2-4	Улаштування ущільнених трамбівками підстиляючих щелевевих шарів	108	348,47 66,15	76,14 20,41	35125	6668	7676 2057	5,12 1,49	516 150
		<i>Р о з р а х у н о к о б и н и ч н о ї в а р т о с т і</i>				E11-2-4				
		<i>З а р о б і т н а п л а т а, грн.</i>								
		Витрати труда робітників - будівельників, люд-год Середній розряд робіт 3,3	5,12	12,92		66,15				
		<i>М а ш и н и т а м е х а н і з м и</i>								
	S205-102	Компресори пересувні з двигуном внутрішнього згоряння, тиск до 686 кПа [7 ат], подача 5 м ³ /хв маш-год	1,19	63,98 17,15				76,14 20,41		
		Разом машин та механізмів	грн.					76,14 20,41		
		<i>М а т е р і а л и</i>								
	S1421-9474	Щебінь із природного каменю для будівельних робіт, фракція 5[3]-10 мм, марка М200-300	0,18	165,64		29,82				
	S1421-9476	Щебінь із природного каменю для будівельних робіт, фракція 10-20 мм, марка М200-300	0,09	145,58		13,10				
	S1421-9478	Щебінь із природного каменю для будівельних робіт, фракція 40-70 мм, марка М200-300	1	114,80		114,80				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	S1421-9479-1	Клинець, марка 300		0,092	175,59			16,15		
	S1421-9479-2	Кам'яний дріб'язок, марка 300	м3	0,184	175,59			32,31		
		Разом матеріалів	грн.					206,18		
43	E11-2-9	Улаштування підстилаючих бетонних шарів	м3	71	483,59	-		34335	5015	-
		Розрахунок об'ємів			70,83					
		Заробітна плата, грн								
		Витрати труда робітників - будівельників, люд-год		5,78	12,22			70,63		
		Середній розряд робіт 2,8								
		Матеріали								
	S111-595	Мастика бітумно-латексна покрівельна	т	0,002	1687,25			3,37		
	S112-138	Дошки необрізані з хвойних порід, довжина 2-3,75 м, усі ширини, товщина 32, 40 мм, IV сорт	м3	0,001	441,07			0,44		
	S142-10-2	Вода	м3	0,35	5,18			1,81		
	S1421-10634	Пісок природний, рядовий	м3	0,31	87,94			27,26		
	S1424-11610	Суміші бетонні готові важкі, клас бетону B7,5 [M100], крупність заповнювача більше 20 до 40 мм	м3	1,02	372,62			380,07		
		Разом матеріалів	грн.					412,96		
44	E11-15-1	Улаштування бетонного покриття товщиною 30 мм	100м2	10,08	2090,25	111,00		21070	8578	1119
		Розрахунок об'ємів			652,54	75,97				766
		Заробітна плата, грн								
		Витрати труда робітників - будівельників, люд-год		57,04	11,44			652,54		
		Середній розряд робіт 2,1								
		Машини та механізми								
	S270-14	Підіймачі шпалові будівельні, вантажопідйомність 0,5 т	маш-год	4,75		14,02		66,60		
						12,48		59,28		
	S270-94	Автомобіль-самоскиди, вантажопідйомність до 7 т	маш-год	1,04		42,70		44,41		
		Разом машин та механізмів	грн.			16,05		16,69		
								111,00		
								75,97		
		Матеріали								
	S142-10-2	Вода	м3	3,5	5,18			18,13		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	S1424-11621	Суміш бетонні готові важки, клас бетону В15 (М200), крупність заповнювача більше 10 до 20 мм м3	3,06	427,64		1308,58				
		Разом матеріалів	грн.			1326,71				
45	E11-15-2 к=6	Додавати або вилучати на кожні 5 мм зміни товщини бетонного покриття	60,48	249,18 18,78	12,32 8,79	15070	1135	745 411	1,84 0,57	99 34
		100м2								
		<i>Розрахунок об'ємної вартості</i>				E11-15-2				
		<i>Заробітна плата, грн.</i>								
		<i>Витрати труба робітників - будівельників, люд-год</i>	1,64	11,44		18,76				
		<i>Середній розряд робіт 2,1</i>								
		<i>Машини та механізми</i>								
	C270-14	Підіймачі шпалові будівельні, вантажопідйомність 0,5 т	0,3		14,02 12,48			4,21 3,74		
	C270-94	Автомобілі-самоскиди, вантажопідйомність до 7 т маш-год	0,19		42,70 16,05			8,11 3,05		
		Разом машин та механізмів	грн.					12,32 6,79		
		<i>Матеріали</i>								
	S1424-11621	Суміш бетонні готові важки, клас бетону В15 (М200), крупність заповнювача більше 10 до 20 мм м3	0,51	427,64		218,10				
		Разом матеріалів	грн.			218,10				
46	E11-2-4	Улаштування ущільнених трамбівками підстилюючих щебеневих шарів	8	348,47 66,15	76,14 20,41	2788	529	609 163	5,12 1,49	41 12
		м3								
		<i>Розрахунок об'ємної вартості</i>				E11-2-4				
		<i>Заробітна плата, грн.</i>								
		<i>Витрати труба робітників - будівельників, люд-год</i>	5,12	12,92		66,15				
		<i>Середній розряд робіт 3,3</i>								
		<i>Машини та механізми</i>								
	C205-102	Компресори пересувні з двигуном внутрішнього загорання, тиск до 686 кПа (7 ат), подана 5 м3/хв маш-год	1,19		63,98 17,15			76,14 20,41		
		Разом машин та механізмів	грн.					76,14 20,41		
		<i>Матеріали</i>								
	S1421-9474	Щебінь із природного каменю для будівельних робіт, фракція 5[3]-10 мм, марка М200-300 м3	0,18	165,64		29,82				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	S1421-9476	Щебінь із природного каменю для будівельних робіт, фракція 10-20 мм, марка М200-300	0,09	145,58		13,70				
	S1421-9478	Щебінь із природного каменю для будівельних робіт, фракція 40-70 мм, марка М200-300	1	114,80		114,80				
	S1421-9479-1	Клинєць, марка 300	0,092	175,59		16,15				
	S1421-9479-2	Кам'яний бризгаск, марка 300	0,184	175,59		32,31				
		Разом матеріалів	зрн.			206,18				
47	E11-2-9	Улаштування підстиляючих бетонних шарів	8	483,59	-	3869	585	-	5,78	46
		м3		70,63						
		<i>Розрахунок</i> <i>одиночної</i> <i>вартості</i>				E11-2-9				
		<i>Заробітна плата, грн</i>								
		<i>Витрати труда робітників - будівельників, люд-год</i>	5,78	12,22		70,63				
		<i>Середній розряд робіт 2,8</i>								
		<i>Матеріали</i>								
	S111-595	Мастика бітумно-патекозна покрівельна	0,002	1687,25		3,37				
	S112-138	Дошки необрізані з хвойних порід, довжина 2-3,75 м, усі ширини, товщина 32, 40 мм, IV сорт	0,001	441,07		0,44				
	S142-10-2	Вода	0,35	5,18		1,81				
	S1421-10634	Пісок природний, рядовий	0,31	87,94		27,26				
	S1424-11610	Суміш бетонні готові важкі, клас бетону В7,5 (М100), крупність заповнювача більше 20 до 40 мм	1,02	372,62		380,07				
		Разом матеріалів	зрн.			412,96				
48	E11-15-1	Улаштування бетонного покриття товщиною 30 мм	1,32	2023,86	44,41	2671	861	59	57,04	75
		100м2		852,54	16,69			22	1,34	2
		<i>Розрахунок</i> <i>одиночної</i> <i>вартості</i>				E11-15-1				
		<i>Заробітна плата, грн</i>								
		<i>Витрати труда робітників - будівельників, люд-год</i>	57,04	11,44		652,54				
		<i>Середній розряд робіт 2,1</i>								
		<i>Машини та механізми</i>								
	S270-94	Автомобіль-самоскиди, вантажопідйомність до 7 т маш-год	1,04	42,70				44,41		
		Разом машин та механізмів	зрн.	16,05				16,69	44,41	16,69

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	C142-10-2	Вода		3,5	5,18		18,13			
		<i>М а т е р і а л и</i>								
	C1424-11621	Суміші бетонні готові важкі, клас бетону В15 (М200), крупність заповнювача більше 10 до 20 мм	3,06	427,64		1308,58				
		МЗ								
		Разом матеріалів	зрн.			1326,71				
		Разом прями витрати по кошторису, грн.				1494507	207110	<u>158080</u> 46319		<u>16049</u> 3195
		в тому числі:								
		вартість матеріалів, виробів та конструкцій, грн.				1129317				
		всього заробітна плата, грн.				253429				
		Загальновиробничі витрати, грн.				220995				
		трудоємність в загальновиробничих витратах, люд.-год.				2309				
		заробітна плата в загальновиробничих витратах, грн.				50267				
		Всього по кошторису, грн.				1715502				
		Кошторисна трудоємність, люд.-год.				21553				
		Кошторисна заробітна плата, грн.				303696				

**Розрахунок загальновиробничих витрат до локального кошторису № 2-1-1
на загальнобудівельні роботи**

Номер позиції л.к.	Шифр і номер позиції нормативу	Кількість	Нормативно-розрахункова трудомісткість робіт, що передбачені в прямих витратах (робітників-будівельників та робітників, що обслуговують машини),	Усереднені коефіцієнти переходу від нормативно-розрахункової трудомісткості робіт, що передбачені в прямих витратах, до трудовитрат працівників, заробітна плата яких враховується в загальновиробничих витратах	Трудомісткість в загальновиробничих витратах,	Усереднена вартість людини-години працівників, заробітна плата яких враховується в загальновиробничих витратах,	I блок. Заробітна плата в загальновиробничих витратах,	Заробітна плата в прямих витратах,	II блок. Відрахування на соціальні заходи згідно із законодавством,	Усереднені показники для визначення коштів на покриття решти статей загально-виробничих витрат,	III блок. Кошти на покриття решти статей загально-виробничих витрат,	Всього загально-виробничих витрат,
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
			люд-год		люд-год гр.4хгр.5	грн.	грн. гр.6хгр.7	грн.	грн. (гр.8+гр.9)х 0,38918	грн./ люд-год	грн. гр.4хгр.11	грн. гр.8+гр.10+ гр.12
			19244	0,12	2309	21,77	50267	253429	118192	2,73	52536	220995

Склад _____

Перевірив _____

ОБ'ЄКТНИЙ КОШТОРИС № 2-1

на будівництво : Деревообробний цех

Кошторисна вартість об'єкта
 Кошторисна трудомісткість
 Кошторисна заробітна плата
 Вимірник одиничної вартості
 Будівельні обсяги

1715,502 тис.грн.
 21,553 тис. люд.-год.
 303,696 тис.грн.
 грн./ м²
 1008 м²

№ п/п	Номери кошторисів і кошторисних розрахунків	Найменування робіт і витрат	Кошторисна вартість, тис.грн.					Кошторисна трудомісткість, тис. люд.-год.	Кошторисна заробітна плата, тис. грн.	Показники одиничної вартості
			будівельних робіт	монтажних робіт	устаткування, меблів та інвентарю	інших витрат	всього			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Л.кошторис 2-1-1	на загальнобудівельні роботи	1715,502	-	-	-	1715,502	21,553	303,696	1,702
		Всього:	1715,502	-	-	-	1715,502	21,553	303,696	1,702

Головний інженер проекту _____

Начальник відділу _____

Склав _____

Перевірив _____

(назва організації, що затверджує)

Затверджено

Зведений кошторисний розрахунок у сумі 2718,121 тис.грн.
У тому числі зворотних сум 10,550 тис.грн.

(посилання на документ про затвердження)

" ___ " _____ 200__ р.

ЗВЕДЕНИИ КОШТОРИСНИИ РОЗРАХУНОК ВАРТОСТІ БУДІВНИЦТВА

Деревообробний цех

Складений в поточних цінах станом на 2010 р.

№ п/п	Номери кошторисів і кошторисних розрахунків	Найменування глав, об'єктів, робіт і витрат	Кошторисна вартість, тис.грн.			Інші витрати, тис.грн.	Загальна кошторисна вартість, тис.грн.
			будівельних робіт	монтажних робіт	устаткування, меблів та інвентарю		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	2-1	Глава 2. Основні об'єкти будівництва					
		Деревообробний цех	1715,502	-	-	-	1715,502
		Разом по главі 2: Разом по главах 1-7:	1715,502 1715,502	- -	- -	- -	1715,502 1715,502
2	ДБН Д.1.1-1-2000 п.3.1.14	Глава 8. Тимчасові будівлі і споруди					
		Кошти на зведення та розбирання тимчасових будівель і споруд виробничого та допоміжного призначення, передбачених даним проектом (робочим проектом) (4,1 %)	70,336	-	-	-	70,336

1	2	3	4	5	6	7	8
		Разом по главі 8:	70,336	-	-	-	70,336
		Разом по главах 1-8:	1785,838	-	-	-	1785,838
		Глава 9. Інші роботи та витрати					
3	ДБН Д.1.1-1-2000 п.3.2.10	Додаткові витрати при виконанні будівельно-монтажних робіт у зимовий період (0,9х0,9)%	14,465	-	-	-	14,465
4	ДБН Д.1.1-1-2000 п.3.2.10.10	Додаткові витрати при виконанні будівельно-монтажних робіт у літній період просто неба при температурі зовнішнього повітря більш ніж +27 С (0,27%)	4,822	-	-	-	4,822
		Разом по главі 9:	19,287	-	-	-	19,287
		Разом по главах 1-9:	1805,125	-	-	-	1805,125
		Глава 10. Утримання служби замовника і авторський нагляд					
5	ДБН Д.1.1-1-2000 Додаток Б п.49	Утримання служби замовника (включаючи витрати на технічний нагляд) (2,5 %)	-	-	-	45,128	45,128
6	ДБН Д.1.1-1-2000 Додаток Б п.52	Витрати замовника, пов'язані з проведенням тендерів (К=0,2%)	-	-	-	3,602	3,602
7	ДБН Д.1.1-1-2000 Додаток Б п.53	Кошти для надання послуг, пов'язаних з підготовкою до виконання робіт, їх здійсненням та введенням об'єктів в експлуатацію, та формування страхового фонду документації (К=0,06%)	-	-	-	1,081	1,081
		Разом по главі 10:	-	-	-	49,811	49,811
		Глава 12. Проектні та вишукувальні роботи					
8	ДБН Д.1.1-1-2000 Додаток Б п.55	Кошторисна вартість проектних робіт (3,18%)	-	-	-	57,403	57,403
9	Пост. Кабміна України від 05.04.06 №427	Кошторисна вартість комплексної державної експертизи проектно-кошторисної документації (К=1,1*0,17%)	-	-	-	3,376	3,376
		Разом по главі 12:	-	-	-	60,779	60,779
		Разом по главах 1-12:	1805,125	-	-	110,590	1915,715

1	2	3	4	5	6	7	8
	ДБН Д.1.1-1-2000 п.3.1.18	Кошторисний прибуток (6.2 грн/люд-год)	161,473	-	-	-	161,473
	ДБН Д.1.1-1-2000 п.3.1.18.4	Кошти на покриття адміністративних витрат будівельно-монтажних організацій (1.52 грн/люд-год)	-	-	-	39,587	39,587
	ДБН Д.1.1-1-2000 п.3.1.19	Кошти на покриття ризику всіх учасників будівництва (3.6%)	64,985	-	-	3,981	68,966
	ДБН Д.1.1-1-2000 п.3.1.20	Кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами (K=1,13)	20,350	-	-	1,275	21,625
		Разом	2051,933	-	-	155,433	2207,366
		Податки, збори, обов'язкові платежі, встановлені чинним законодавством і не враховані складовими вартості будівництва (крім ПДВ) у тому числі:					
	ДБН Д.1.1-1-2000 п.3.1.22	- Відрахування коштів на фінансування і матеріально-технічне забезпечення сільських пожежних команд у сільських населених пунктах, де немає підрозділів державної пожежної охорони (3%)	-	-	-	57,471	57,471
	ДБН Д.1.1-1-2000 п.3.1.22	- Комунальний податок (10%)	-	-	-	0,264	0,264
		Разом крім ПДВ	2051,933	-	-	213,168	2265,101
	ДБН Д.1.1-1-2000 п.3.1.22	Податок на додану вартість (ПДВ) (20 %)	-	-	-	453,020	453,020
		Всього по зведеному кошторисному розрахунку	2051,933	-	-	666,188	2718,121
		Зворотні суми	-	-	-	-	10,550
		у тому числі:					
	ДБН Д.1.1-1-2000 п.2.8.18.1	- від тимчасових будівель і споруд (15 %)	-	-	-	-	10,550

Директор (або головний інженер) _____

проектної організації

Головний інженер проекту _____

Начальник відділу _____

Узгоджено:

Замовник _____

Замовник _____
(назва організації)

Підрядник _____
(назва організації)

Національний університет

водного господарства

ДОГОВІРНА ЦІНА

та підприємства на будівництво **Деревообробний цех**, що здійснюється у 2010 році

Вид договірної ціни: динамічна.

Визначена відповідно до ДБН Д.1.1-1-2000

Складена в поточних цінах станом на 2010 р.

№ п/п	Обґрунтування	Найменування витрат	Вартість , тис. грн.			
			всього	у тому числі:		
				будівельних робіт	монтажних робіт	інших витрат
1	2	3	4	5	6	7
1		Прямі витрати	1494,50700	1494,50700	-	-
		у т. ч.				
	Розрахунок N1	Заробітна плата	207,110	207,110	-	-
	Розрахунок N2	Вартість матеріальних ресурсів	1129,31700	1129,31700	-	-
	Розрахунок N3	Вартість експлуатації будівельних машин і механізмів	158,08000	158,08000	-	-
2	Розрахунок N4	Загальновиробничі витрати	220,995	220,995	-	-
3	Розрахунок N5	Витрати на зведення (приспосування) та розбирання титульних тимчасових будівель і споруд (4,1%)	70,336	70,336	-	-
		в т.ч. зворотні суми (15%)	10,550	10,550	-	-
4	Розрахунок N6	Кошти на додаткові витрати при виконанні будівельно-монтажних робіт у зимовий період (на обсяги робіт, що плануються до виконання у зимовий період) (0,9*0,9%)	14,465	14,465	-	-
5	Розрахунок N7	Кошти на додаткові витрати при виконанні будівельно-монтажних робіт у літній період (на обсяги робіт, що плануються до виконання у літній період) (0,27%)	4,822	4,822	-	-
6	Розрахунок N8	Інші супутні витрати	110,590	-	-	110,590
		Разом	1915,71500	1805,12500	-	110,59000
7		Прибуток (6,2 грн/люд-год)	161,473	161,473	-	-
8	Розрахунок N9	Кошти на покриття адміністративних витрат будівельно-монтажних Організацій (1,52 грн/люд-год)	39,587	-	-	39,587

1	2	3	4	5	6	7
9	Розрахунок N10	Кошти на покриття ризику (3,6%) Разом (пп. 1-9)	90,591 2207,36600	85,335 2051,93300	- -	5,256 155,43300
10	Розрахунок N11	Податки, збори, обов'язкові платежі, встановлені чинним законодавством і не враховані складовими вартості будівництва (крім ПДВ) Разом договірна ціна крім ПДВ	57,735	-	-	57,735
11		Податок на додану вартість (20 %) Всього договірна ціна	2265,10100 453,02020 2718,12120	2051,93300 - 2051,93300	- - -	213,16800 453,02020 666,18820
		в т.ч. зворотні суми:				
		-від розбирання тимчасових будівель і споруд крім ПДВ	10,550	-	-	-
		-податок на додану вартість (ПДВ) (20 %)	2,11000	-	-	-
		-від розбирання тимчасових будівель і споруд з ПДВ	12,66000	-	-	-

1. Державні будівельні норми України ДБН Д.1.1–1–2000 (з урахуванням змін та доповнень). Правила визначення вартості будівництва. Київ: Держбуд, 2000.
2. Державні будівельні норми України ДБН Д.1.1–2–2000 Вказівки щодо застосування ресурсних елементних кошторисних норм (РЕКН) на будівельні роботи. Київ: Держбуд, 2000.
3. ДБН Д.2.7-2000. Ресурсні елементні кошторисні норми експлуатації будівельних машин та механізмів. Держбуд України. К. "Інпроект" 2001
4. Ціноутворення у будівництві. Збірник офіційних документів та роз'яснень. Мінрегіонбуд України. №3, 2008. К. "Інпроект".
5. Програмний комплекс АВК-5. НДІ.
6. ДБН Д.2.2-1-99. Ресурсні елементні кошторисні норми на будівельні роботи. Збірник 1. "Земляні роботи"
7. ДБН Д.2.2-7-99. Ресурсні елементні кошторисні норми на будівельні роботи. Збірник 7. "Бетонні та залізобетонні конструкції збірні."
8. ДБН Д.2.2-8-99. Ресурсні елементні кошторисні норми на будівельні роботи. Збірник 8. "Конструкції з цегли та блоків."
9. ДБН Д.2.2-10-99. Ресурсні елементні кошторисні норми на будівельні роботи. Збірник 10. "Дерев'яні конструкції."
10. ДБН Д.2.2-11-99. Ресурсні елементні кошторисні норми на будівельні роботи. Збірник 11. "Підлоги."
11. ДБН Д.2.2-12-99. Ресурсні елементні кошторисні норми на будівельні роботи. Збірник 12. "Покрівлі."
12. ДБН Д.2.2-15-99. Ресурсні елементні кошторисні норми на будівельні роботи. Збірник 15. "Оздоблювальні роботи."
13. ДБН Д.2.2-9-99. Ресурсні елементні кошторисні норми на будівельні роботи. Збірник 9. "Металеві конструкції."
14. ДБН Д.2.2-6-99. Ресурсні елементні кошторисні норми на будівельні роботи. Збірник 6. "Бетонні та залізобетонні конструкції монолітні."
15. О.І.Ольховик. Кошторисна вартість будівництва. //О.І.Ольховик. П.П.Яковець, А.А.Білецький // Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2007.- с.

16. А.Ф.Гойко. Економіка будівництва. //А.Ф.Гойко,Е.В.Дудіна, К.В.Ізмайлова// Навчальний посібник.К.: КНУБА, 2008.-171с.

17. А.М. Тугай, Е.Й. Шилов, А.Ф. Гойко.Економіка будівельних організацій. К.: Міленіум, 2002.

18. П.С. Рогожин, А.Ф. Гойко. Економіка будівельних організацій. К.: Скарби, 2001.

19. ДБН Д.1.1-7-2000. Правилавизначення вартості пректно-вишукувальних робіт для будівництва, що здійснюється на території України. Ціноутворення у будівництві. Збірник офіційних документів та роз'яснень. Мінрегіонбуд України. №4, 2009. К. “Інпроект”.

20. Додатки до ДБН Д.1.1–1-2000 (з урахуванням змін та доповнень). Правила визначення вартості будівництва. Ціноутворення у будівництві. Збірник офіційних документів та роз'яснень. Мінрегіонбуд України. №4, 2009. К. “Інпроект”.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Навчальне видання

Гомон Людмила Петрівна

**Ціноутворення та інвесторська кошторисна
документація будівництва**

Навчальний посібник

Для студентів напрямку підготовки
7.092101, 8.092101 “Будівництво”

Підписано до друку _____ 2011 р. Формат 60×84 ¹/₁₆.
Папір друкарський №1. Гарнітура Times. Друк різнографічний.
Ум.- друк. арк. 2,5. Обл.-вид. арк. 2,8.
Тираж _____ прим. Зам. № _____.

*Редакційно-видавничий центр
Національного університету водного господарства та
природокористування
33028, м. Рівне, вул. Соборна, 11.*

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного
реєстру видавців виготівників і розповсюджувачів видавничої
продукції РВ №31 від 26.04.2005р.*